

POLITIHØGSKOLEN

TØRE BJØRGO, GUNNAR THOMASSEN,
BENEDICTE NORDAHL BERNTSEN OG JON STRYPE

Hets og trusler mot politikere

En spørreundersøkelse blant medlemmer av regjering,
storting og partienes sentralstyret i 2025

Tore Bjørge, Gunnar Thomassen,
Benedicte Nordahl Berntsen og Jon Strype

Hets og trusler mot politikere

En spørreundersøkelse blant medlemmer av regjering,
storting og partienes sentralstyrever i 2025

PHS Forskning 2026:2

PHS Forskning 2026:2
Hets og trusler mot politikere:
En spørreundersøkelse blant medlemmer
av regjering, storting og partienes sentralstyret i 2025

Det må ikke kopieres fra denne boka i strid med åndsverkloven
og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått
med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Alle henvendelser kan rettes til:
Politihogskolen
Slemdalsveien 5
Postboks 2109, Vika
0125 Oslo
Tlf: 23 19 99 00
www.phs.no

Grafisk produksjon: Aksell AS
Oslo, april 2026
PHS Forskning 2026:2

ISSN 0807-1721
ISBN 978-82-7808-240-9 Trykt
ISBN 978-82-7808-241-6 Elektronisk

Om forfatterne

Tore Bjørge er professor ved Senter for ekstremismeforskning (C-REX) ved UiO, og har bistilling som professor i politivitenskap ved Politihøgskolen. Han har ledet de tre foregående undersøkelser om trakassering og trusler mot politikere i 2013, 2017 og 2021.

Gunnar Thomassen er førsteamanuensis ved Politihøgskolen. Han er også medforfatter på den foregående rapporten om trakassering og trusler mot politikere fra 2021.

Benedicte Nordahl Berntsen er stipendiat i sosiologi ved Politihøgskolen/Universitetet i Oslo.

Jon Strype er førsteamanuensis ved Oslo Nye Høyskole og Politihøgskolen. Han er også medforfatter på den foregående rapporten om trakassering og trusler mot politikere fra 2021.

Innhold

OM FORFATTERNE	3
1. INNLEDNING	7
2. METODE OG DATAINNSAMLING	11
Representativitet	14
Temaer, spørsmålsformuleringer og svarformater	15
3. RESULTATER	17
Uønskede hendelser	18
Frekvens og typer av uønskede hendelser	18
Uønskede hendelser i sosiale medier	23
Alvorlige hendelser – utvikling over tid	25
Hvem er mest utsatt?	26
Partitilhørighet og utsatthet	26
Medieeksponering og utsatthet	27
Kjønn og alder	28
Konsekvenser av uønskede hendelser	32
Kjennetegn ved personene som truer og trakasserer	40
Varsling og anmeldelse til politi/PST	45

4. OPPSUMMERING OG DISKUSJON AV HOVEDFUNN	49
5. LITTERATUR	55
6. VEDLEGG:	59
Spørreskjema for rikspolitikere 2025	59
Informasjonsskriv fra Politihøgskolen om Trygghetsundersøkelsen 2025	76
Utfyllende informasjon om trygghetsundersøkelsen	77

1. Innledning

Det liberale demokratiet gir vide rammer for å komme med kritiske ytringer mot politikere og politiske avgjørelser – også usaklige og smakløse ytringer. Samtidig er et velfungerende demokrati avhengig av at folkevalgte politikere kan utøve sine mandat og ytre seg fritt uten å måtte frykte for vold og trusler. Dessverre er ikke dette alltid tilfelle. Vi har gjennom flere spørreundersøkelser fått økende kunnskap om at politikere i ulike roller og på ulike nivåer opplever utilbørlig hets og til dels alvorlige trusler om at de selv eller familien skal skades eller drepes. Dette kan få skadelig innvirkning både på privatlivet og det politiske virket til de politikerne som utsettes for trakassering og trusler. Det er uheldig hvis politikere holder seg unna det offentlige rom, avholder seg fra å ytre seg om kontroversielle temaer, eller velger å forlate politikken fordi belastningen med hets og trusler blir for stor.

Selv om hatefulle og truende ytringer sjelden blir fulgt opp med voldelige handlinger, har det likevel skjedd alvorlige hendelser som gjør at trusler mot politikere må tas på alvor. De siste årene har det blitt gjennomført dødelige angrep mot politikere i land som USA, Tyskland, Storbritannia, Polen og Sverige. Norske politiske institusjoner og ungdomspolitikere i AUF ble 22. juli 2011 utsatt for det verste terrorangrepet i Europa på mange tiår da 77 mennesker ble drept av en høyreekstrem terrorist i regjeringskvartalet og på Utøya.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har blant sine oppgaver å ivareta sikkerheten til myndighetspersoner, det vil si medlemmer av regjeringen og Stortinget (samt kongehuset og Høyesterett). For å få et bredere kunnskapsgrunnlag for trusselanalyser og sikkerhetsrådgivning overfor topp-politikerne har PST gitt PolitiHøgskolen i oppdrag å gjennomføre spørreundersøkelser for å kartlegge politikernes egne erfaringer med trusler og trakassering, hvilke konsekvenser dette har hatt for deres politiske virksomhet og privatliv, og hvordan de har opplevd oppfølgingen.

Spørreundersøkelsene har vært gjennomført tre ganger tidligere, på slutten av stortingsperiodene i 2013, 2017, 2021 (Bjelland og Bjørgo, 2014; Bjørgo og Silkoset, 2017; og Bjørgo, Thomassen og Strype, 2021). Årets datainnsamling ble gjennomført i perioden januar-april 2025. Formålet er som tidligere å kartlegge trusler og trusselhendelser mot norske politikere, og å beskrive

utviklingen over tid i slike hendelser. Mens de to første undersøkelsene rettet seg mot statsråder og stortingspolitikere, har undersøkelsene i 2021 og den inneværende i 2025 også innbefattet sentralstyremedlemmer i partiene og deres ungdomspartier. Dette gir oss unike tidsserier som kan gi oss et visst grunnlag for å si noe om utvikling over tid og forskjeller i grad av utsatthet mellom ulike kategorier av politikere.

Vi vil i noen sammenhenger bruke «rikspolitikere» som samlebetegnelse for både medlemmer av sentralstyrene for moder- og ungdomspartier, og medlemmer av storting og regjering. Noen av rikspolitikerne har flere roller ved at de både er medlemmer av partiets sentralstyre, er valgt inn på Stortinget og er medlem av regjeringen. Hvis de har mottatt spørreskjemaet i kraft av flere roller, ble de bedt om å bare svare én gang.

Parallelt med årets undersøkelse overfor rikspolitikere har Politihøgskolen – i samarbeid med Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR) ved OsloMet og Senter for ekstremismeforskning (C-REX) ved UiO – gjennomført en tilpasset spørreundersøkelse overfor samepolitikere (medlemmer av Sametinget og partienes samepolitiske utvalg). Denne undersøkelsen inngår i Handlingsplanen mot samehets, etter oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet.

I tillegg har deler av spørreskjemaet tidligere også blitt brukt i en spørreundersøkelse overfor folkevalgte lokalpolitikere, gjennomført i 2020 av Telemarksforskning og Senter for ekstremismeforskning (C-REX) etter oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Siden de sentrale deler av spørreskjemaene er identiske i alle disse undersøkelsene, har vi noen sammenliknbare data som gir muligheter til å sammenlikne utsatthet og konsekvenser av hets og trusler på tvers av ulike kategorier politikere. Denne rapporten vil i hovedsak analysere dataene fra spørreundersøkelsene med rikspolitikere, men i diskusjonen av våre egne funn vil vi også trekke inn noen sammenliknbare data og funn fra andre undersøkelser der det er interessant og relevant.

Ipsos (2019, 2020) har gjort liknende spørreundersøkelser blant lokalpolitikere og stortingskandidater om deres erfaringer med hets og trusler.

Brottsförebyggande rådet (Brå, 2025) har også gjort årlige spørreundersøkelser blant folkevalgte i Sverige på både riks- og kommunenivå som kan gi interessante sammenliknende data. Siden utvalg og spørsmål fra disse undersøkelsene er noe forskjellig, gjør vi ikke bruk av disse datakildene her, men kan komme tilbake med komparative analyser ved en senere anledning.

Vår spørreundersøkelse har flere formål. Den første er å få oppdatert innsikt i hvilke kategorier av politikere som blir mest utsatt for ulike typer hendelser, hvor alvorlige, omfattende og hyppige slike truende hendelser er, og hva slags konsekvenser disse hendelsene får for politikernes selv. Vi har nå et bredere datagrunnlag enn tidligere ved at vi har data som dekker flere kategorier politikere.

Det andre formålet er å undersøke om det har skjedd viktige endringer mellom de fire datainnsamlingene i 2013, 2017, 2021 og 2025. Går utviklingen i en negativ eller positiv retning, og på hvilke måter? Denne gangen har vi flere målepunkter enn tidligere, noe som gir bedre grunnlag for å si noe om trender. Undersøkelsen tar utgangspunkt i politikernes egne opplevelser av disse ulike hendelsene, men forsøker også å få innsikt i hva slags motiver politikerne tror ligger til grunn for hendelsene.

Det tredje formålet er mer praktisk, ved å gi PST et bredere kunnskapsgrunnlag som kan benyttes til risikoanalyser og sikkerhetsrådgivning overfor myndighetspersoner og andre politikere.

Et fjerde formål er å kunne bruke disse ulike datakildene til forskning om trusler mot demokratiske prosesser og mot demokratiets institusjoner og aktører i bred forstand. Vi har samarbeid med internasjonale forskere som arbeider med tilsvarende undersøkelser og analyser, og planlegger felles seminarer og publikasjoner.

Denne rapporten har vært gjennom en fagfelleevaluering før publisering.

2. Metode og data- innsamling

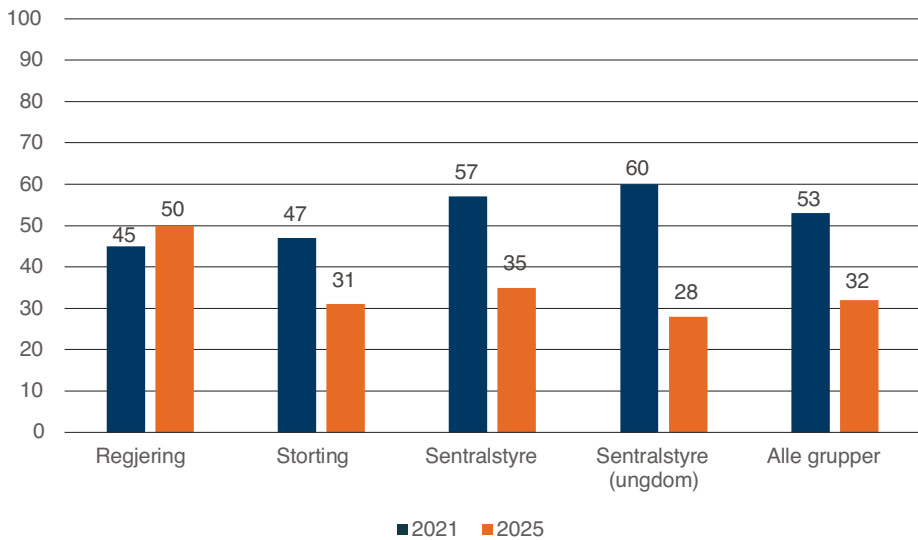
Som nevnt er denne studien den fjerde i rekken av kartleggingsstudier om trusler og trusselhendelser mot politikere. Vi har brukt samme spørreskjema og innsamlingsopplegg (med små justeringer). Kartleggingen ble i år gjennomført som en hel-digital spørreundersøkelse (tidligere har regjeringsmedlemmer besvart spørreskjema på papir). Invitasjonen til å delta ble sendt ut til samtlige regjeringsmedlemmer, stortingspolitikere og sentralstyremedlemmer i partier og ungdomspartier i form av en epost med informasjon om undersøkelsen, og en lenke til mer detaljert informasjon, samt lenken til det nettbaserte survey-verktøyet SurveyXact. SIKT (Kunnskapssektorens tjenesteleverandør) vurderte at informasjon og behandling av personopplysninger i dette prosjektet var i samsvar med personvernregelverket. Informasjonsbrev og spørreskjema ligger som vedlegg bakerst i rapporten.

En utfordring med spørreundersøkelser overfor travle mennesker er en generell undersøkelsestretthet: folk blir bedt om å svare på et stadig økende antall undersøkelser, og det skal litt til å motivere dem til å bruke tid på slikt. Dette har ført til at det over tid blitt stadig vanskeligere å få en tilfredsstillende svarprosent i spørreundersøkelser, og det merker vi i særlig grad i vår undersøkelse, ettersom politikere er spesielt travle mennesker. Vi var dessuten svært uheldige med tidspunktet for utsending. Første invitasjon til å delta i undersøkelsen ble sendt ut 21. januar 2025. Dette skjedde samtidig med regjeringsbruddet mellom koalisjonspartnerne Arbeiderpartiet og Senterpartiet, som førte til omfattende endringer i regjeringen og på Stortinget. Vi tror at dette kan ha ført til den uventede lave responsen vi oppnådde etter den første utsendelsen av spørreundersøkelsen, særlig fra medlemmer av regjering og storting. Vår antakelse er at de hadde annet å tenke på enn å svare på en spørreundersøkelse i denne situasjonen. Vi ventet derfor til april med å sende ut påminnelse til alle politikerne som hadde byttet roller mellom storting og regjering var kommet vel på plass.¹ En egen oppfordring fra SMK til de nye regjeringsmedlemmene bidro til en betydelig styrking av svarprosenten fra denne kategorien. Dessverre gikk det ikke noe tilsvarende oppfordring ut til stortingsrepresentantene og partienes sentralstyrer, og for disse kategoriene ble svarprosenten denne gang lavere enn ved 2021-undersøkelsen. Samlet fikk

1 På grunn av rollebytter kunne noen ha mottatt invitasjon til å delta i spørreundersøkelsen for andre gang selv om de allerede har besvart undersøkelsen. I så fall ba vi dem om at de i så fall ikke skulle svare en gang til.

vi en svarprosent for spørreundersøkelsen til rikspolitikerne på ca. 32 prosent. Dette er betydelig lavere enn undersøkelsen i 2021, hvor den samlede svarprosenten ble 53 prosent (se tabell 1).

Figur 1. Svarprosenten for de ulike gruppene i 2021 og 2025

Tabell 1. Antall utsendte skjemaer og respons i hele tall og prosent (tall fra 2021 i parentes)

Respondentgruppe:	Utsendte invitasjoner	Innsendte skjema med data	Svarprosent
Regjering	20 (20)	10 (9)	50 (45)
Storting	169 (169)	52 (80)	31 (47)
Sentralstyre	120 (96)	42 (55)	35 (57)
Sentralstyre (ungdom)	88 (102)	25 (61)	28 (60)
Alle grupper	397 (387)	129 (205)	32 (53)

Representativitet

En måte å undersøke representativitet på er å sammenlikne bruttoutvalget (alle potensielle respondenter) og nettoutvalget (de som faktisk svarte) på indikatorer som kjønnsfordeling og partifordeling. Gjennomgående er kvinner noe overrepresentert blant respondentene og da særlig innenfor sentralstyreutvalgene. For Stortinget og regjeringen er det relativt liten forskjell i kvinneandel, og nettoutvalget må dermed kunne sies å være tilfredsstillende representativt når det gjelder kjønn.

Tabell 2. Kjønnfordeling målt i andelen kvinner i henholdsvis bruttoutvalg og nettoutvalg

	Storting/regjering	Sentralstyre	Sentralstyre (ungdom)
Bruttoutvalg	45	52	49
Utvalg	47	59	57

En annen relevant indikator er å sammenlikne partifordelingen på Stortinget for henholdsvis bruttoutvalg og nettoutvalg. Her kan vi se at særlig AP er noe underrepresentert, mens Frp er noe overrepresentert. Ellers ligger de fleste partiene ganske tett opp til den reelle andelen. Disse relativt små skjevhetene i utvalget vil neppe påvirke funnene i betydelig grad.

Tabell 3. Partifordeling i henholdsvis populasjon og utvalg fra Stortinget

	Populasjon	Utvalg
Ap	28,4	24,4
Frp	12,4	15,6
H	21,3	22,2
Krf	1,8	2,2
Sp	16,5	15,6
SV	7,6	8,9
V	4,7	6,7
R	4,7	4,4
MDG	1,7	-
Pasientfokus	0,6	-

Den viktigste usikkerheten gjelder spørsmålet om de som har svart på undersøkelsen, har vært mer – eller mindre – utsatt for hets og trusler enn de som ikke har svart, slik at resultatene eventuelt overdriver eller underspiller problemet. Vi har ingen direkte måte å vite om det er tilfelle. Det vi kan si ut fra årets og den foregående undersøkelsen, er at stortingsrepresentanter fra partier som har gjennomgående har rapportert lavere grad av erfaringer med hets og trakassering (f.eks. Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Høyre), ikke har vært spesielt underrepresentert blant de som har besvart undersøkelsen. I årets undersøkelse er stortingsmedlemmer fra Arbeiderpartiet og MDG, som gjennomgående skårer relativt høyt på slike erfaringer, noe underrepresentert. Vi vet også fra den aller første undersøkelsen i 2013 – som ikke var anonym overfor oss forskere (men selvfølgelig anonymisert i rapporten) – at flere politikere som det var kjent fra media at hadde vært utsatt for alvorlige trusler og hets, *ikke* hadde besvart undersøkelsen. Det kan være en indikasjon på at det ikke er noen systematisk overrepresentasjon av de som har noe å rapportere. Vi ser da også at en betydelig andel av våre respondenter ikke hadde erfaringer med denne typen uønskede hendelser.

Temaer, spørsmålsformuleringer og svarformater

Et viktig formål med studien har vært å sammenligne funn med tidligere undersøkelser. For å kunne gjøre dette, har det vært avgjørende å videreføre både spørsmålsformuleringer og svarformater i surveyen. Dette har vi gjort så langt det har vært mulig og hensiktsmessig. Ved å kunne sammenligne tall fra én studie til den neste, kan stabilitet styrke hovedfunn, og samtidig kan gradvise endringer gjøre det mulig å se utvikling over tid. Det er ingen overraskende brudd i resultatene fra årets undersøkelse, med unntak av enkelte variabler hvor antall respondenter er få og tilfeldig variasjon kan gi store utslag.

Det er gjort noen mindre justeringer i spørreskjemaet i løpet av de fire rundene. Noen spørsmål som ikke har gitt noe interessant, er tatt ut, mens enkelte nye spørsmål og svaralternativer er tatt inn, og enkelte formuleringer er justert for å tydeliggjøre. Etter vår mening vil disse justeringene ikke skape endringer i forståelsen av spørreskjemaet, og dermed er det heller ikke grunn til å tro at det kunne skape brudd i muligheten til å sammenligne med tidligere gjennomføringer.

Spørreskjemaet besto av følgende hoveddeler: 1. kartlegging av uønskede hendelser (type hendelser, frekvens, varighet, sted for hendelsene osv.), 2. antatte motiver og hensikter, 3. reaksjoner og konsekvenser, 4. varsling, anmeldelser og andre tiltak, 5. uønsket oppmerksomhet på sosiale medier og 6. bakgrunnsopplysninger (kjønn, partitilknytning, rolle i politikken osv.). Spørreskjemaet stilte samme spørsmål til både stortingspolitikere, regjeringsmedlemmer og sentralstyremedlemmer. Spørreskjemaet er gjengitt i sin helhet i vedlegg 1. I diskusjonen bruker vi begrepene «trakassering» og «hets» om samme sakfelt: Det handler om ytringer som er ondsinnede, nedsettende, krenkende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende, og som retter seg mot person eller gruppeidentitet. «Trusler» går ett skritt lenger ved å oppfordre til, ønske eller uttrykke vilje til å skade eller skremme noen. Enda mer alvorlig er faktiske handlinger, som fysisk angrep, skadeverk eller annet med den hensikt å skade politikeren eller nærstående. I vår analyse regner vi både trusler og fysiske handlinger for å skade som «alvorlige hendelser», til forskjell fra trakassering og hets.

3. Resultater

Vi vil her analysere resultatene fra spørreundersøkelsen i 2025, og sammenholde svarene med data fra de tilsvarende undersøkelsene i 2013, 2017 og 2021 der det er relevant med å se på endringer over tid.

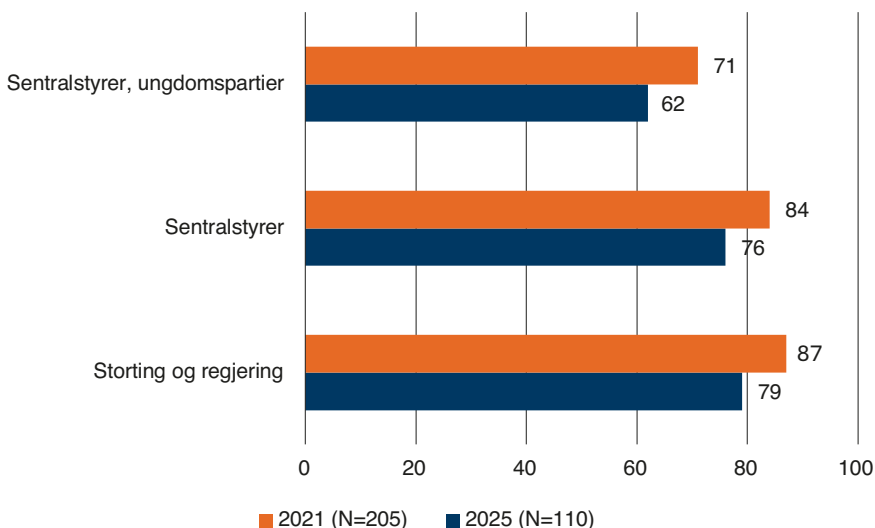
Uønskede hendelser

Frekvens og typer av uønskede hendelser

Vi spurte innledningsvis respondentene om de hadde blitt utsatt for bestemte hendelser som kunne antas å være knyttet til deres politiske virksomhet i løpet av deres tid som stortingsrepresentant, regjeringsmedlem eller sentralstyre-medlem. Det ble listet opp 12 forhåndsdefinerte hendelser av ulik alvorlighetsgrad. Vi diskuterer alle typer hendelser under ett, og så ser vi nærmere på det vi vurderer som de mest alvorlige hendelsene lenger ned i dette kapitlet.

Først vil vi se på de som rapporterer at de har opplevd en eller flere hendelser – uavhengig av type – for å se fordelingen innenfor hver av de tre hovedkategoriene politikere. Vi har her som tidligere og i det følgende slått sammen storting og regjering til én kategori, både fordi det statistisk sett er få regjeringsmedlemmer, men også fordi det er betydelig flyt mellom de to rollene i forbindelse med regjeringsskifter.

Figur 2. Andel som rapporterer en eller flere uønskede hendelser

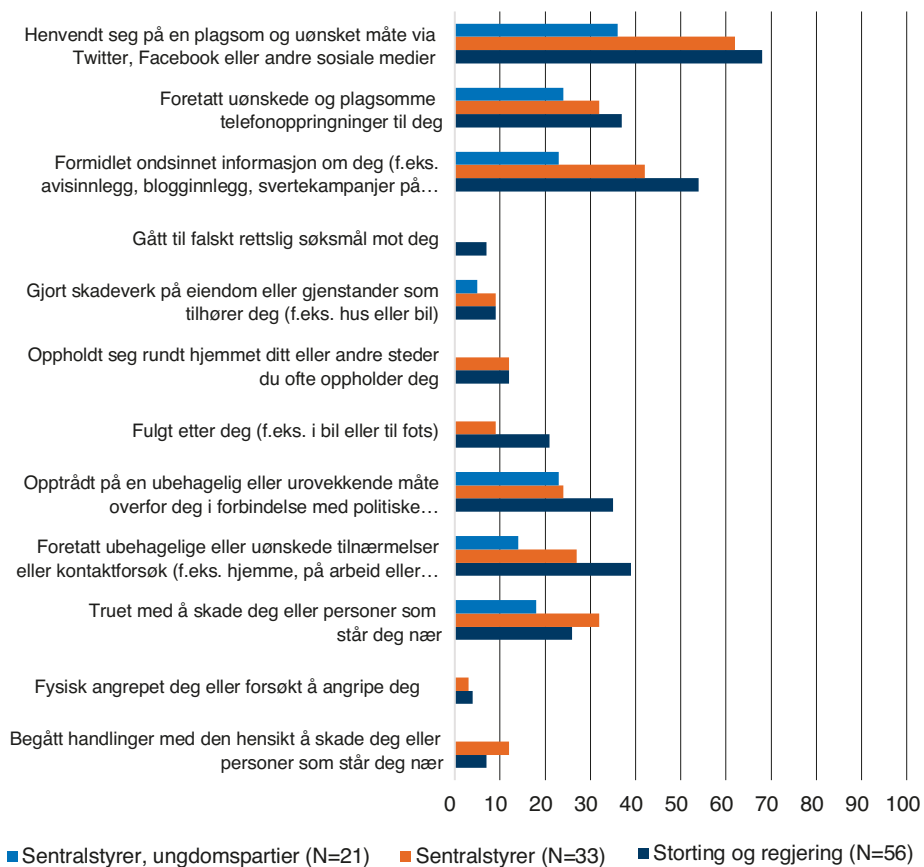

Hovedmønsteret i årets undersøkelse samsvarer godt med forrige undersøkelse i 2021: Et klart flertall innenfor hver av de tre respondentgruppene rapporterer om en eller flere uønskede hendelser i forbindelse med politisk virksomhet. Politikere fra de mest fremskutte og synlige posisjonene – regjering og storting – rapporterer gjennomgående å ha vært mest utsatt for flere uønskede hendelser, mens medlemmer av sentralstyrene i ungdomspartiene i mindre grad har slike erfaringer. Dette må imidlertid sees i sammenheng med lengden av de ulike kategoriens politiske karrierer. Medlemmer av storting og regjering har gjennomgående vært aktive i mange flere år enn ungdomspolitikerne. Derfor kan en del av ungdomspolitikerne har opplevd mer intensiv hets og trusler over kort tid enn de eldre og mer erfarne politikerne.

Vi merker oss også at i hver av de tre kategoriene i 2025 rapporterer 8-10 prosentpoeng lavere grad av erfaring med slike uønskede hendelser sammenliknet med tallene fra undersøkelsen i 2021. Selv om vi ikke kan se bort fra mulige skjevheter i utvalget, kan dette tyde på at den tidligere trenden fra 2013, 2017 og 2021 med økende erfaringer blant medlemmer av storting og regjering med opplevd trakassering og trusler har snudd i 2025-undersøkelsen. For sentralstyrene har vi bare data fra de to siste undersøkelsene, mens vi har flere datapunkt for storting/regjering. Vi skal komme tilbake til en diskusjon om langtidstrender.

I det følgende har vi spurt «I løpet av din tid som stortingsrepresentant, regjeringsmedlem eller sentralstyremedlem, har noen utsatt deg for noen av hendelsene under?»

Figur 3. Rapporterte hendelser

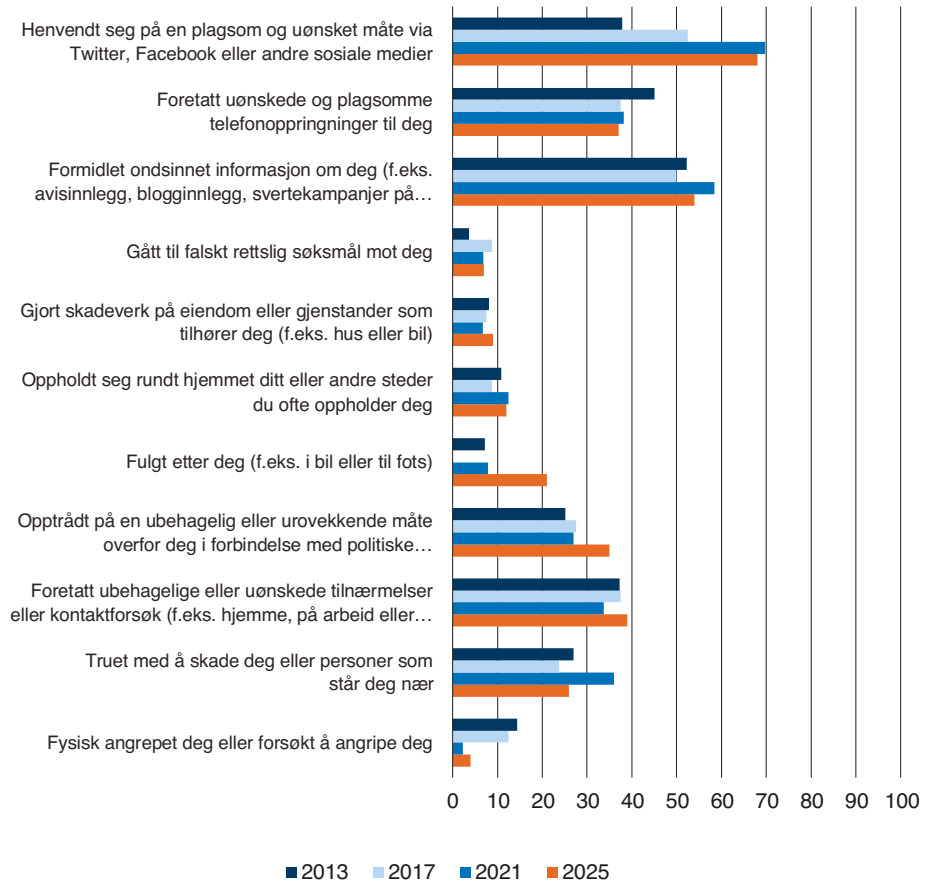

De ulike negative hendelsene er erfart i forskjellig grad mellom de tre politiker-kategoriene. Som i de tidligere undersøkelsene er stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer mest utsatt i de fleste hendelseskategoriene. Dette er de mest fremtredende og synlige politikerne i mediebildet, som også påkaller seg mest oppmerksomhet på godt og vondt. Men vi kan merke oss at når det gjelder de mer alvorlige hendelsene som «Truet med å skade deg eller personer som står deg nær», eller «Begått handlinger med hensikt å skade deg eller personer som står deg nær», er det medlemmer av partienes sentralstyrer som rapporterer flest av slike erfaringer. Her er det imidlertid tale om så pass små tall at mindre endringer kan gjøre relativt store prosentvise utslag. Det er en betydelig andel av respondentene som har opplevd flere – og til dels mange – tilfeller av samme type belastende hendelse. For eksempel av de 33 respondentene som hadde krysset av «trusler om å skade deg eller personer som står deg nær», var det 14 (42 prosent) som hadde opplevd dette tre eller flere ganger.

Selv om det kan fremstå som om medlemmer av ungdomspartiens sentralstyrer er generelt mindre utsatt enn medlemmer av storting/regjering og moderpartienes sentralstyrer, er det et viktig tidsaspekt som må legges til grunn for tolkningen: Ungdomspolitikere har gjennomgående en betydelig kortere politisk karriere enn de mer etablerte politikerne. Det betyr at deres oppsamlede opplevelser av hets og trusler trolig har skjedd gjennom et kortere tidsrom, og kan dermed oppleves som mer intenst.

I tillegg til å sammenlikne på tvers av grupper er det også relevant og interessant å sammenlikne over tid. Når det gjelder stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer, har vi data tilgjengelig fra tidligere undersøkelser som kan gi et innblikk i utviklingen over tid for denne gruppen (Bjelland og Bjørge, 2013; Bjørge og Silkoset, 2017; Bjørge, Thomassen og Strype, 2021). I figur 4 er andelen som rapporterer en spesifikk hendelse i henholdsvis 2013, 2017, 2021 og 2025 oppgitt.

Figur 4. Uønskede hendelser rapportert av stortings- og regjeringsmedlemmer 2013-2025

For de fleste typer hendelser er hovedbildet relativt stabilt, men det er også noen betydelige endringer over tid. Det mest påfallende er den kraftige økningen i plagsomme henvendelser via sosiale medier, fra under 40 prosent som hadde opplevd dette i 2013 til rundt 70 prosent i de siste to undersøkelsene. Dette avspeiler selvfølgelig at bruk av sosiale medier har blitt mye mer utbredt både blant politikere og i befolkningen generelt, men også at ytringsklimaet på sosiale medier kan være ganske hardt.

Den mest positive utviklingen ser ut til å være at de siste årene er det færre av toppolitikere som rapporterer at de har vært utsatt for fysiske angrep. Dette kan kanskje sees i sammenheng med at det i 2013 og 2017 var kort tid etter terrorangrepene i regjeringskvartalet og på Utøya, og at noen politikere følte at disse angrepene direkte berørte dem.

Vi kan også merke oss at det den siste perioden har vært en større andel som har erfart at noen har fulgt etter dem til fots eller i bil, eller har opptrådt på en ubehagelig eller urovekkende måte i forbindelse med politiske møter. Men her er variasjonene små og tallgrunlaget svakt, så dette kan skyldes tilfeldigheter.

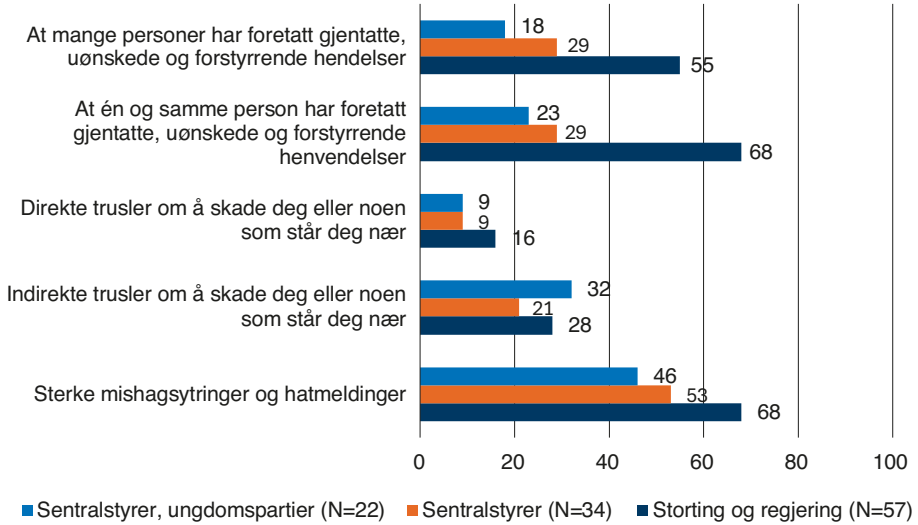
De fleste uønskede hendelsene skjer i det offentlige rom (på byen/restaurant, på reise eller på valgkamparrangement), men noen får også slike mange hendelser på hjemmeadressen, eller trues med angrep hjemme. Her er et eksempel fra en respondent i årets undersøkelse:

Drapstrussel på telefon. Det som gjorde det skremmende var at han fortalte hvordan det så ut på yttersiden, og innsiden, av soverommet mitt. Og hvor enkelt det skulle bli å ta meg. Soverommet mitt lå ikke langs en vei, så han/de må virkelig ha vært der og undersøkt. Gått over en plattning osv.

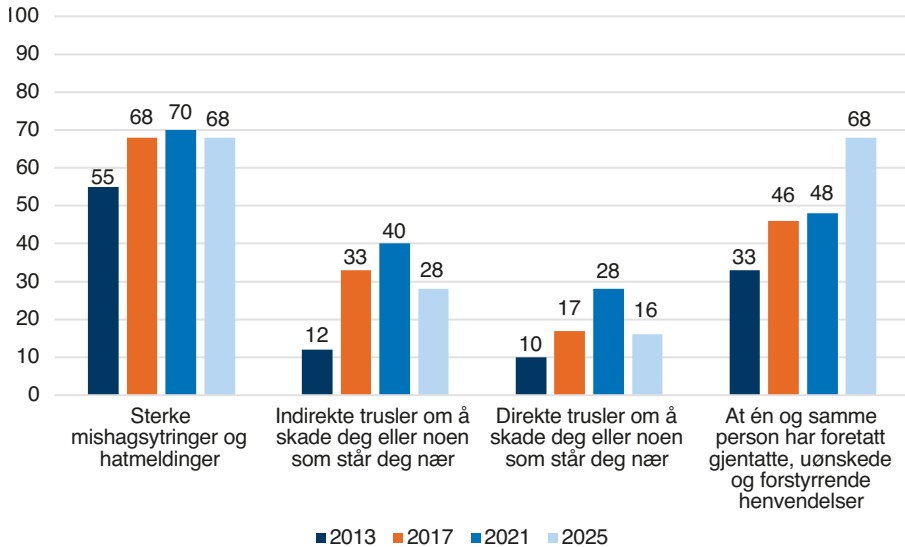
Uønskede hendelser i sosiale medier

I figur 5 og 6 ser vi nærmere på negative hendelser opplevd gjennom sosiale medier. Ikke uventet er det de mest fremtredende politikere som opplever mest hets og trusler via nettet. Medlemmer av storting og regjering synes å være spesielt utsatt for det som kalles «digital stalking», enten i form av hetskampanjer begått av flere i fellesskap, eller at det er en og samme person som driver med stadig gjentatte uønskede og forstyrrende henvendelser. Medlemmer av sentralstyrene i ungdomspartiene er også svært utsatt for indirekte trusler om å skade dem eller noen som står dem nær. Som nevnt må ungdomspolitikernes negative erfaringer sees i lys av deres korte politiske karrierer. Dessuten er det få respondenter blant ungdomspolitikere.

Figur 5. Hendelser opplevd gjennom sosiale medier

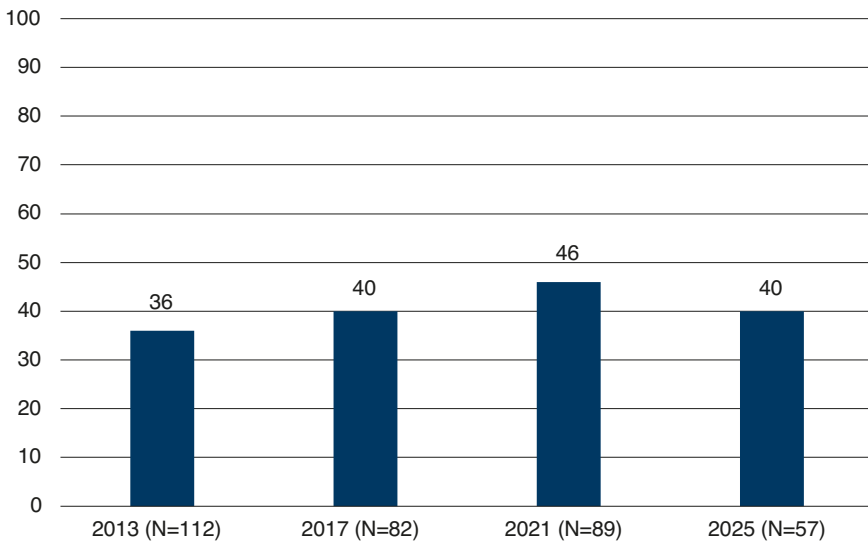
Figur 6. Hendelser opplevd gjennom sosiale medier 2013-2025 (Storting og regjering)

Når det gjelder utviklingen over tid, ser vi at det særlig har vært en økning i andelen av medlemmer av storting og regjering som har opplevd at én og samme person har foretatt gjentatte, uønskede og forstyrrende henvendelser, med andre ord, utpreget «digital stalking».

Alvorlige hendelser – utvikling over tid

Figur 7. Andelen som rapporterer alvorlige hendelser 2013-2025 (Storting og regjering)

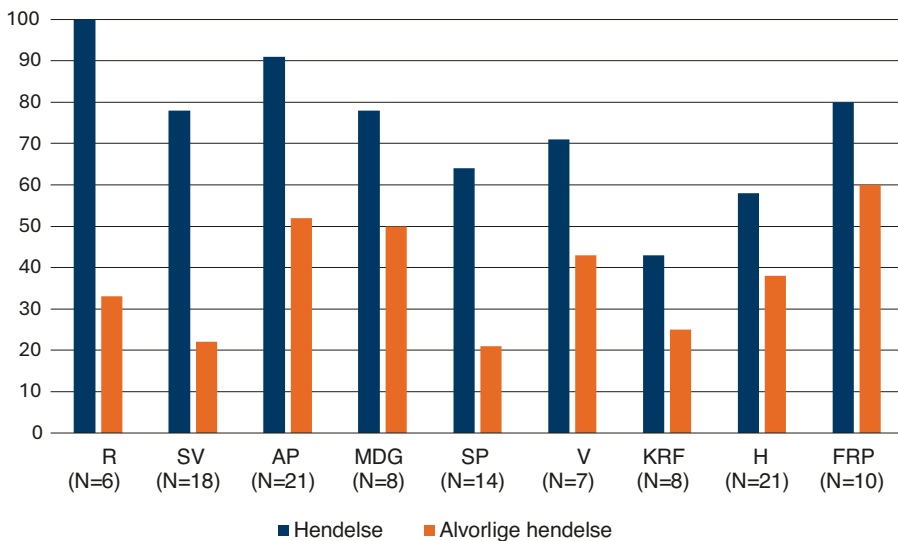
I rapporten fra 2021 fremhevet vi en bekymringsfull trend med at det fra 2013 og fremover hadde vært en jevnt økende andel medlemmer av storting og regjering som hadde opplevd alvorlige hendelser i form av direkte eller indirekte trusler om å skade dem selv eller familie, skadeverk på eiendom, eller (mer sjeldent) direkte angrep. I 2025 tok vi også inn et nytt svaralternativ under «alvorlige hendelser», nemlig «Har noen ... begått handlinger med den hensikt å skade deg eller personer som står deg nær?» Dette nye svaralternativet påvirker ikke sammenlikningen over tid, fordi alle som krysset av dette alternativet hadde også markert for andre alvorlige hendelser.

Årets undersøkelse viser heldigvis at denne negative utviklingen ikke har fortsatt å øke, men heller avtatt noe. Men endringene er for små og svarprosenten i den siste undersøkelsen er for lav til at vi kan si sikkert om dette er en reell nedgang eller en tilfeldig variasjon. Men sett i lys av de tidligere undersøkelsene er det godt grunnlag for å si at to av fem medlemmer av regjering og storting har vært utsatt for alvorlige hendelser.

Hvem er mest utsatt?

Partitilhørighet og utsatthet

Figur 8. Andel som rapporterer hendelser basert på partitilhørighet

Figur 8 inkluderer alle politikerkategoriene og deler inn etter partitilhørighet de respondentene som rapporterer at de har erfart uønskede hendelser. Selv om politikere i partiene på venstresiden rapporterer mest om hendelser totalt, er ikke bildet like tydelig når det gjelder alvorlige hendelser. Det er blant FrP-politikere det er størst andel som forteller at de har vært utsatt for alvorlige hendelser, tett fulgt av politikere fra AP og MDG. Når vi ser på erfaringer med alle former for uønskede hendelser (både alvorlige og mindre alvorlige),

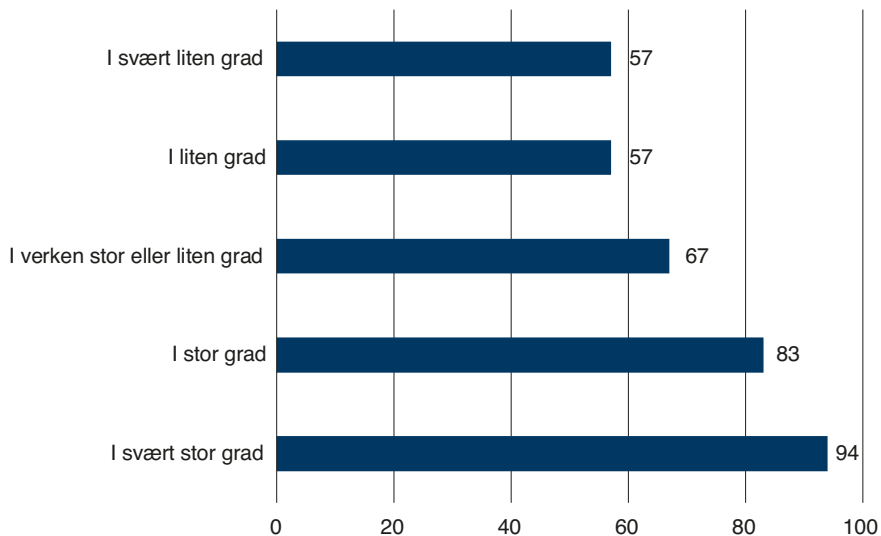
er det Rødt, AP, FrP, SV og MDG som rapporterer flest slike erfaringer. Hovedtrekkene i årets undersøkelse skiller seg ikke vesentlig fra den tilsvarende partifordelingen i 2021. Men det er få respondenter i hver gruppe, så mønstre og forskjeller kan ikke tillegges mye vekt. Selv om det kunne vært interessant å sett nærmere på mønstrene for ungdomspartiene (eventuelt ved å slå sammen tallene fra 2021 og 2025), er antallet respondenter for hvert parti enda færre, og dermed ikke egnet for statistiske analyser.

En hypotese om at det er ytterpunktene i den politiske høyre/venstre-aksen som er mest utsatt for hets og trusler får bare svak støtte i våre data, avhengig av om vi ser på alle hendelser eller de mest alvorlige. Det vi kan se, er at den «moderate høyresiden» (KrF og H) er generelt noe mindre utsatt.

Medieeksponering og utsatthet

Et hovedresultat fra de tidligere undersøkelsene er at medieeksponering er en faktor som synes å øke sannsynligheten for å bli utsatt for uønskede hendelser. I figuren nedenfor er respondentene gruppert etter selvrapportert grad av medieeksponering. For hver gruppe er andelen som rapporterer om en eller flere hendelser oppgitt.

Figur 9. Egen-rapportert medieeksponering og utsatthet for uønskede hendelser (N=111)

Som tidligere er det en tydelig sammenheng mellom opplevd medieeksponering og utsatthet for uønskede hendelser. Blant de som vurderer at de har svært høy grad av medieeksponering, svarer nesten alle at de har vært utsatt for en eller flere uønskede hendelser. Med lavere grad av medieeksponering faller andelen som rapporterer om slike hendelser. Dette er et tydelig og konsistent hovedfunn. De yngste politikerne er mindre eksponert i media enn de middelaldrende og eldre, mens mannlige politikere er litt mer medieeksponert enn kvinnene (55 % mot 48 % som rapporterer stor eller svært stor grad av medieeksponering).

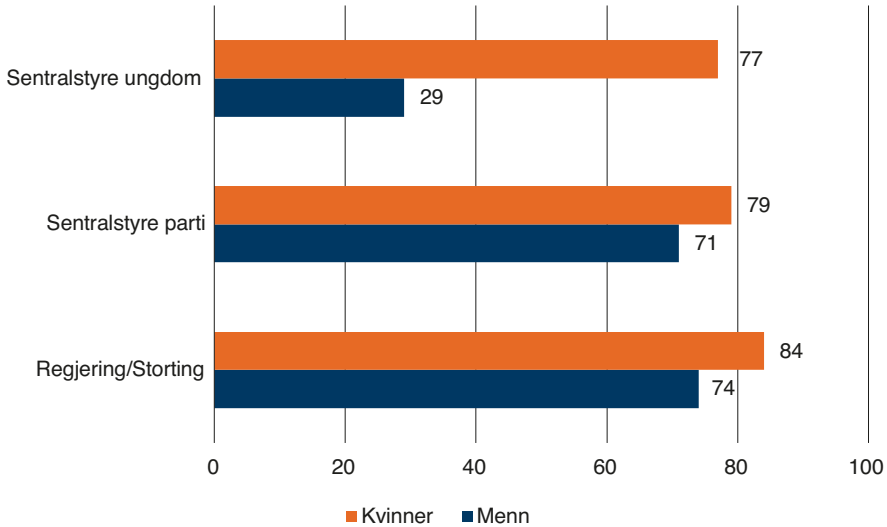
Kjønn og alder

Det har vært en vanlig oppfatning at kvinnelige politikere er spesielt utsatt for netthets.² Data fra våre tidligere undersøkelser i 2013, 2017 og 2021 har ikke gitt støtte til denne antagelsen, iallfall ikke når det gjelder antall rapporterte hendelser generelt. Også blant lokale folkevalgte var det liten forskjell mellom kjønnene i andelen som rapporterte hendelser (Brandtzæg m.fl., 2022, s. 114).

Årets undersøkelse blant rikspolitikerne gir et noe annet bilde enn tidligere. Det er litt flere kvinner enn menn som rapporterer om hendelser i alle kategorier av politikere. Blant kvinnelige medlemmer av sentralstyrene i ungdomspartiene er det en betydelig høyere andel som rapporterer at de har opplevd hets og trusler enn tilsvarende blant de mannlige medlemmene. Men avviket er egentlig motsatt: det er færre mannlige medlemmer som rapporterer om hendelse enn tidligere. I 2021 var det ingen forskjell mellom kjønnene.

² Jfr. Amnesty International (2018). Kvinnelige politikeres erfaringer med netthets. (Rapport datert 3. juli 2018). https://amnesty.no/sites/default/files/3688/Kvinnelige%20politikere_RAPPORT.pdf

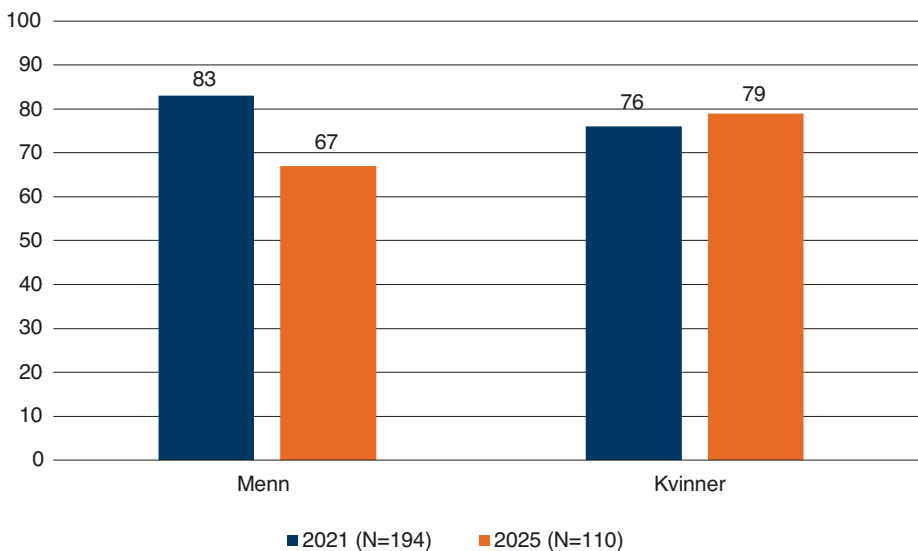
Figur 10. Kjønn og utsatthet for uønskede hendelser

Tilsynelatende er det en stor kjønnsforskjell blant ungdomspolitikerne. Det imidlertid svært få respondenter innenfor denne undergruppen og vi bør derfor være forsiktig med å dra noen konklusjoner om kjønnsforskjeller her. I 2021-undersøkelsen var det ingen forskjell i utsatthet mellom kjønnene blant ungdomspolitikerne.

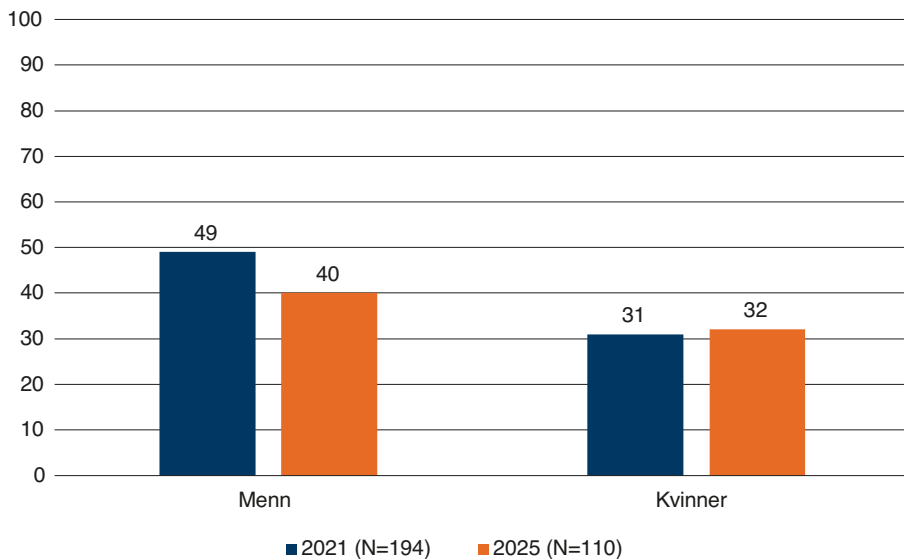
Ser vi derimot på gruppen rikspolitikere som helhet, dvs. slår sammen alle undergrupper, så har vi et bedre statistisk grunnlag. I figur 11 ser vi at det har vært en liten økning på ca. tre prosentpoeng i andelen kvinner som rapporterer om hendelser fra 2021 til 2025, mens det har vært en nedgang på ca. 16 prosentpoeng i andelen menn som rapporterer om hendelser i samme periode. Endringen blant menn er så pass stor at den også er statistisk signifikant. Derimot er økningen i utsatthet blant kvinner ikke statistisk signifikant.

Figur 11. Andelen rikspolitikere som oppgir å ha blitt utsatt for en eller flere hendelser, etter kjønn

Figur 11 viser alle typer uønskede hendelser. Når det gjelder kjønnsfordelingen blant de som har vært utsatt for *alvorlige* hendelser (jfr. figur 7), er nedgangen fra 2021 til 2025 like markant blant mannlige politikere, mens den har vært uforandret blant de kvinnelige politikerne.

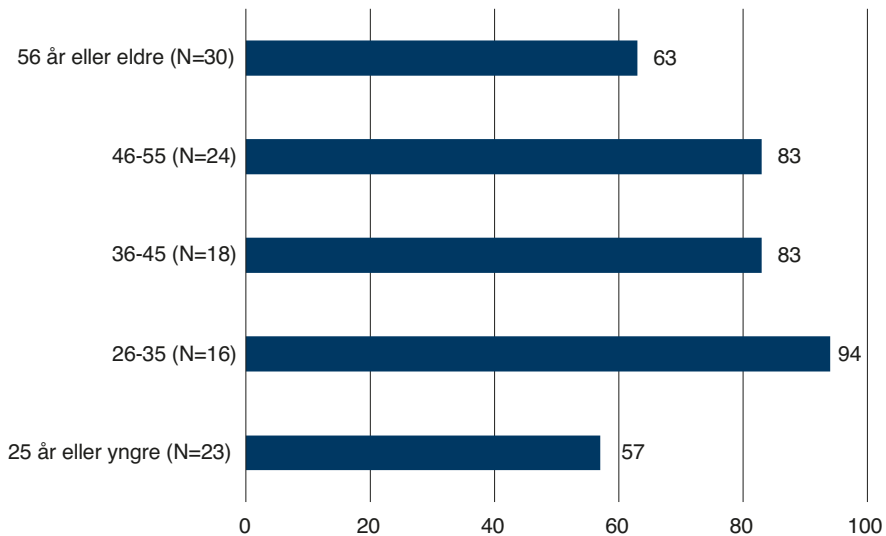
Figur 12. Andelen som oppgir å ha blitt utsatt for en eller flere alvorlige hendelser, etter kjønn

Et gjennomgående funn fra både de tidligere og den siste undersøkelsen er at den hetsen kvinnelige politikere har vært utsatt for, har vært betydelig mer seksualisert. Dette kan naturlig nok også virke mer skremmende på kvinnelige politikere, og det er sannsynlig at dette kan ha større negative konsekvenser for deres privatliv og politiske virke. Vi kommer tilbake til dette.

I figur 13 undersøker vi sammenhengen mellom alder og rapporterte erfaringer med trakassering og trusler. Svarene er brutt ned på fem alderskategorier.

Figur 13. Alder og utsatthet for uønskede hendelser

Forholdet mellom alder og utsatthet for uønskede hendelser synes å være at det er de yngste og de eldste politikerne som rapporterer færrest erfarte hendelser med hets og trusler. Det samsvarer med våre tidligere undersøkelser. Dette mønstret kan trolig dels forklares med at ungdomspolitikere er mindre eksponert i media og har kortest politisk karriere (men kanskje også at noen av dem opplever hets hyppigere innenfor kortere tid). En mulig forklaring på at de eldre politikerne rapporterer mindre, kan være at de med at de blir mer «tykkhudede» med alder og erfaring, og at terskelen for hva de rapporterer blir høyere.

Konsekvenser av uønskede hendelser

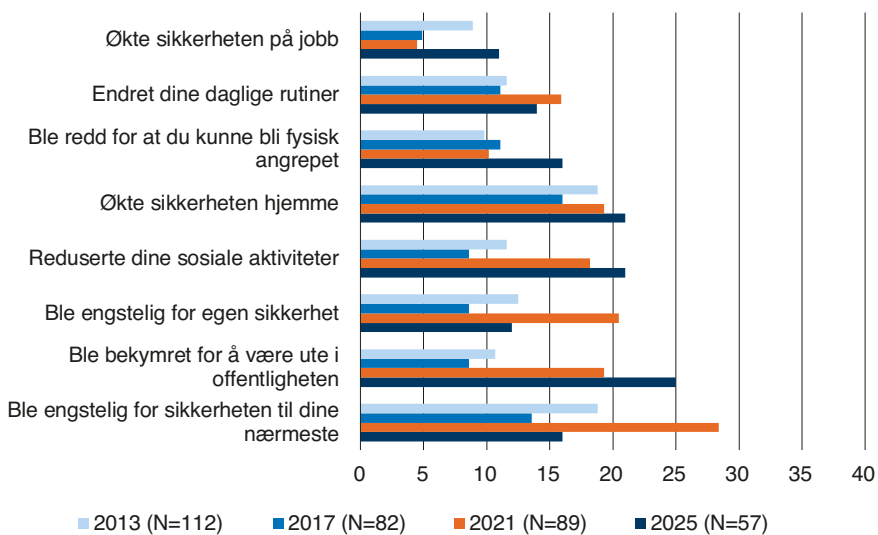
Trusler og trakassering har potensielle negative konsekvenser både for privatliv og politisk virke. I denne og tidligere undersøkelser har respondentene blitt bedt om å tenke på alle typer uønskede og plagsomme henvendelser, inkludert trusler og angrep, som de har vært utsatt for, og deretter ta stilling til en rekke forhåndsdefinerte utsagn/spørsmål om konsekvenser.

Tabell 4. Konsekvenser av uønskede hendelser på basis av hele utvalget. (Forklaringer: SMP = sentralstyremedlem moderparti, SUP = Sentralstyremedlem ungdomsparti, S&R = Storting og Regjering. Tallene er prosent av antall besvarelser for hver av politikerkategoriene.)

	SMP	SUP	S&R
Konsekvenser for privatliv:			
Ble engstelig for egen sikkerhet	9	18	12
Ble engstelig for sikkerheten til dine nærmeste	9	5	16
Økte sikkerheten hjemme	21	14	21
Reduserte dine sosiale aktiviteter	24	5	21
Ble bekymret for å være ute i offentligheten	12	23	25
Ble redd for at du kunne bli fysisk angrepet	12	9	16
Endret dine daglige rutiner	6	9	14
Økte sikkerheten på jobb	9	0	11
Ble bekymret for å være alene hjemme	6	0	4
Endret ditt telefonnummer	9	0	5
Var borte fra jobb	0	0	0
Konsekvenser for politisk virke:			
Unnlot å engasjere deg eller uttale deg i en spesifikk sak eller saksfelt	12	14	19
Begrenset din talefrihet rundt et politisk tema	15	23	19
Nølte med å stå frem med et bestemt standpunkt	18	18	18
Ble påvirket til å ta en annen beslutning	0	5	0
Vurderte å slutte som politiker	18	5	14
N	34	22	57

Når det gjelder konsekvensene av trakassering og trusler for politikernes privatliv og politiske virke, er hovedmønstrene fra årets undersøkelse ganske sammenfallende med den tilsvarende spørreundersøkelsen i 2021. Det er et mindretall – men et betydelig mindretall – som rapporterer at det de har vært utsatt for, har negative konsekvenser. Hvilke konsekvenser som gjør seg mest gjeldende, varierer en del mellom de ulike gruppene. For medlemmer av regjering og storting, og for ungdomspartiene er det rundt en fjerdedel som er bekymret for å være ute i det offentlige rom, og som er bekymret for egen eller familiens sikkerhet. Nærmere hver femte politiker nøler eller unnlater å engasjere eller uttale seg om kontroversielle saker eller temaer. Det er også en betydelig andel som vurderer å slutte som politiker som følge av hets og trusler.

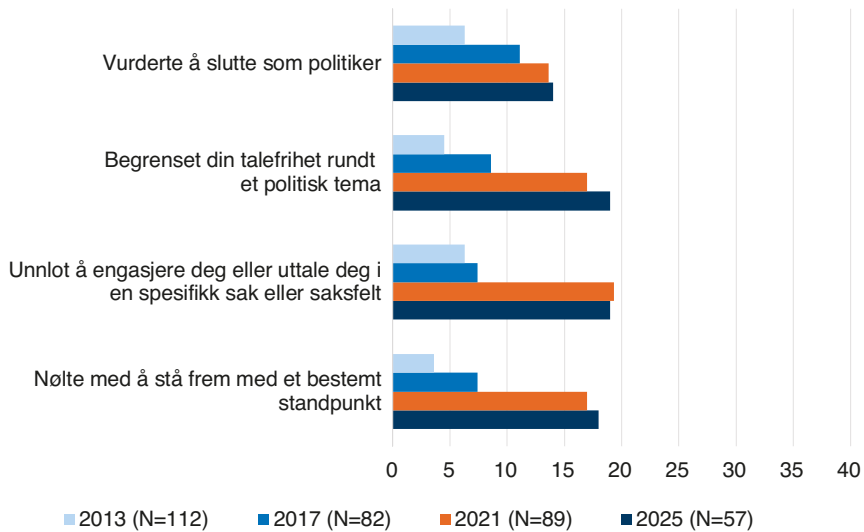
Figur 14. Konsekvenser for privatliv 2013-2025, hele utvalget (Storting og regjering)

For medlemmer av regjering og storting har vi fire målepunkter fra 2013 og frem til 2025. Det har vært *ubetydelige* endringer mellom 2021 og 2025, men betydelig negativ utvikling når de to siste periodene sammenliknes med 2013 og 2017. En hovedtrend er en økning i negative konsekvenser for privatlivet, med mer bekymring for egen sikkerhet, og mer vektlegging av sikkerhetstiltak. Det er de senere årene også en betydelig større andel av våre toppolitikere

som rapporterer at de er tilbakeholdne med å engasjere eller uttale seg om bestemte saker og tema. I sluttdiskusjonen skal vi komme tilbake til hvordan disse negative trendene kan utgjøre en trussel mot demokratiet og demokratiske prosesser.

Figur 15. Konsekvenser for politisk virke 2013-2025, hele utvalget (Storting og regjering)

Grafene ovenfor er basert på hele utvalget, altså både de som har opplevd uønskede hendelser og de som ikke selv har slike erfaringer. Den siste gruppen er også relevant, fordi vi kan forvente at de har kjennskap til hendelser som har rammet deres kolleger, og at dette også kan spille inn på deres egen opplevelse av utrygghet. Samtidig kan vi forvente at utryggheten vil være enda større for de som selv har vært direkte utsatt for slike hendelser. Den effekten gjenspeiles også igjen i datamaterialet. Hvis vi avgrenser oss til å se på kun de som rapporterer uønskede hendelser, blir andelen som rapporterer konsekvenser enda høyere.

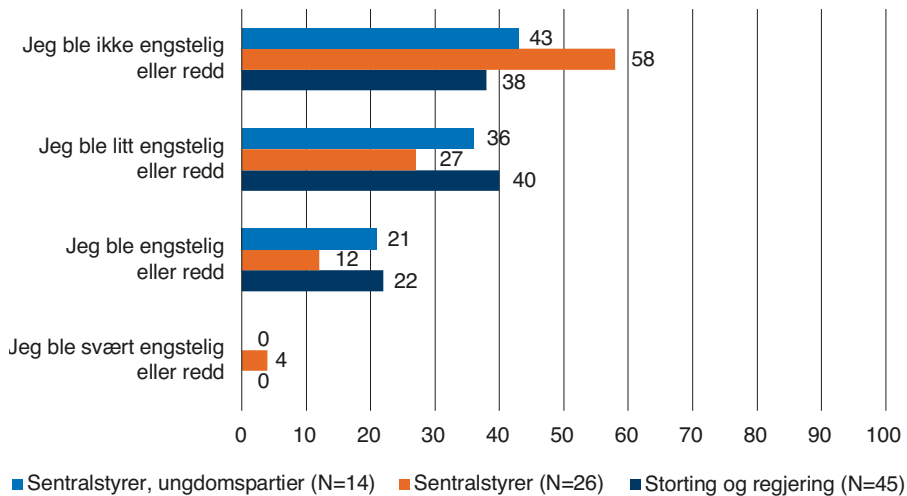
Tabell 5. Konsekvenser av uønskede hendelser på basis av de som har rapportert hendelser. (Forklaringer: SMP = sentralstyremedlem moderparti, SUP = Sentralstyremedlem ungdomsparti, S&R = Storting og Regjering. Tallene er prosent av antall besvarelser for hver av politikerkategoriene.)

	SMP	SUP	S&R
Konsekvenser for privatliv:			
Ble engstelig for egen sikkerhet	8	23	16
Ble engstelig for sikkerheten til dine nærmeste	12	8	21
Økte sikkerheten hjemme	28	15	27
Ble bekymret for å være alene hjemme	8	0	5
Reduserte dine sosiale aktiviteter	32	8	27
Ble bekymret for å være ute i offentligheten	16	31	32
Ble redd for at du kunne bli fysisk angrepet	16	15	21
Endret dine daglige rutiner	8	15	18
Økte sikkerheten på jobb	12	0	14
Endret ditt telefonnummer	12	0	7
Var borte fra jobb	0	0	0
Konsekvenser for politisk virke:			
Unnlot å engasjere deg eller uttale deg i en spesifikk sak eller saksfelt	16	15	25
Begrenset din talefrihet rundt et politisk tema	20	31	25
Nølte med å stå frem med et bestemt standpunkt	24	31	23
Ble påvirket til å ta en annen beslutning	0	8	0
Vurderte å slutte som politiker	24	8	18
N	25	13	44

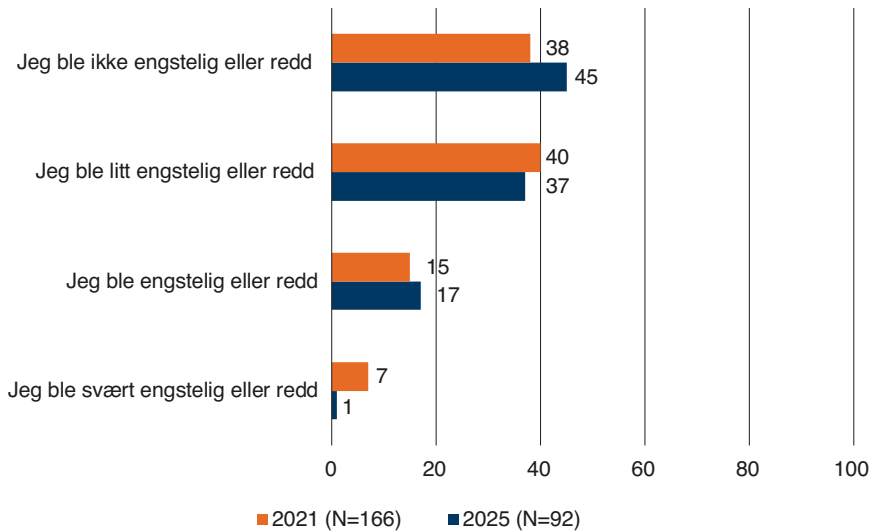
Som ventet er andelen av de som rapporterer konsekvenser høyere for de politikerne som har egenerfaringer med trusler og trakassering. De negative konsekvensene for både privatliv og politisk virke er naturlig nok størst for de som har opplevd de mest alvorlige hendelsene. For medlemmer av storting og regjering med slik egenerfaring er det hele 25 prosent som mener hendelsen gjør at de legger bånd på sin talefrihet eller at de unnlater å engasjere seg i visse saker.

Det er grunn til å tro at de negative konsekvensene for privatliv og politisk virke henger sammen med frykt etter negative opplevelser. Blant medlemmer av storting og regjering, og blant ungdomspartiernes sentralstyrer var det et flertall av respondentene som rapporterte en grad av frykt som følge av at de hadde vært utsatt for hets eller trusler. Medlemmer av (moder)partienes sentralstyrer rapportere gjennomgående mindre frykt enn de andre kategoriene, men enkelte sentralstyremedlemmer forteller at de har vært svært redde. I 2021-undersøkelsen var det en betydelig høyere andel av ungdomspolitikerne som rapporterte om opplevelse av frykt. Imidlertid er det et lavt antall medlemmer av ungdomspartiernes sentralstyrer som denne gang har svart på spørsmålet om opplevelse av frykt. Det positive er at det gjennomgående er en høyere andel som rapporterer at de ikke opplever engstelse eller frykt i 2025 enn i 2021.

Figur 16. Opplevelse av engstelse eller frykt

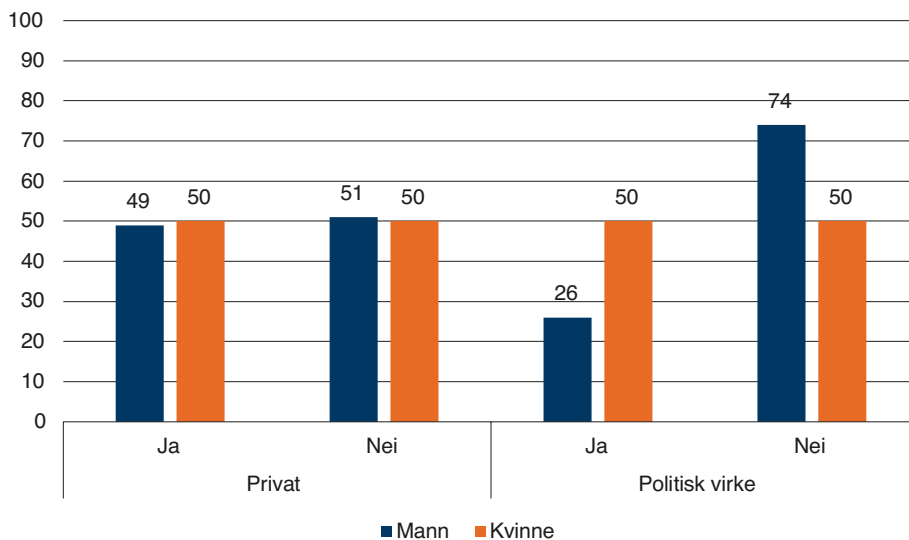

Figur 17. Opplevelse av engstelse eller frykt i 2021 og 2025

Selv om kvinnelige politikere i årets undersøkelse rapporterer noe høyere utsatthet for trakassering og trusler enn sine mannlige kolleger, er andelen som oppgir noen grad av frykt praktisk talt lik for kvinner og menn i 2025-undersøkelsen. Nærmere bestemt oppgir ca. 66 % i begge grupper å ha opplevd frykt. I 2021 var det en litt høyere andel kvinner som rapporterte en grad av frykt, selv om kvinner og menn den gang var like utsatt for hets og trusler. Vi har ingen god forklaring på dette ut over at vi har et svakere tallgrunnlag i årets undersøkelse.

Figur 18. Kjønn og andelen som rapporterer konsekvenser for privatliv og politisk virke (N=82)

Selv om det ikke er betydelige forskjeller i graden av frykt mellom mannlige og kvinnelige politikere, finner vi likevel at kjønnsforskjellene er tydelige når det gjelder konsekvenser for politisk virke. Men det er mannlige politikere som i mindre grad lar slike hendelser påvirke deres frihet til å ytre seg eller fortsette i politikken, mens de i like stor grad som kvinnene påvirkes i sitt privatliv. Når vi ser nærmere på hvilke typer negative konsekvenser dette har for mannlige og kvinnelige politikere, finner vi noen tydelige forskjeller.

Tabell 6. Kjønn og ulike konsekvenser

	Menn	Kvinner
Konsekvenser for privatliv:		
Ble engstelig for egen sikkerhet	11	17
Ble engstelig for sikkerheten til dine nærmeste	23	11
Økte sikkerheten hjemme	29	22
Ble bekymret for å være alene hjemme	3	7
Reduserte dine sosiale aktiviteter	23	28
Ble bekymret for å være ute i offentligheten	23	30
Ble redd for at du kunne bli fysisk angrepet	14	22
Endret dine daglige rutiner	14	15
Økte sikkerheten på jobb	11	9
Endret ditt telefonnummer	3	9
Var borte fra jobb	0	2
Konsekvenser for politisk virke:		
Unnlot å engasjere deg eller uttale deg i en spesifikk sak eller saksfelt	9	30
Begrenset din talefrihet rundt et politisk tema	9	37
Nølte med å stå frem med et bestemt standpunkt	11	35
Ble påvirket til å ta en annen beslutning	0	2
Vurderte å slutte som politiker	14	22
N	35	46

Når det gjaldt konsekvenser for privatliv, var de kvinnelige politikerne mer engstelig for egen sikkerhet, reduserte sine sosiale aktiviteter, var mer bekymret for å være ute i offentligheten, og var redde for å kunne bli fysisk angrepet. De mannlige politikerne var derimot mer engstelig for sikkerheten til sine nærmeste, og økte sikkerheten hjemme. En nærliggende tolkning av dette er at de kvinnelige politikerne følte seg mer fysisk sårbare for vold og trusler, mens mennene kanskje følte at de var mer i stand til å kunne forsvare seg.

Kjønnsforskjellene er betydelig større når det gjelder negative konsekvenser av hets og trusler for politisk virke. Rundt en tredjedel av de kvinnelige politikerne forteller at de begrenser sine ytringer på bestemte saksfelt eller tema, og er mer tilbøyelige til å vurdre å slutte i politikken. De mannlige politikerne lar seg i langt mindre grad hemme i sine ytringer eller vurdere å trekke seg.

Kjennetegn ved personene som truer og trakasserer

I denne og tidligere undersøkelser har respondentene blitt bedt om å ta utgangspunkt i den mest alvorlige hendelsen de har opplevd, og si noe om hva som karakteriserte personen eller kommunikasjonen i denne hendelsen.

Utøveren ble som oftest – i 72 prosent av hendelsene – oppfattet å være en mann, mens både mann og kvinne sto bak i 10 prosent av tilfellene, kvinne i 9 prosent, og ukjent i 9 prosent av tilfellene. I rundt fire av ti tilfeller kjente respondentene identiteten til vedkommende, og visste like ofte om personen fra før.

Våre data gir ikke direkte innsikt i hvem gjerningspersonene er. Politiets kartlegging fra 2019 ga derimot mer spesifikk informasjon om dette. Av de 45 gjerningspersonene som politiet hadde identifisert, var 43 menn (95%), og 31 (69%) var over 40 år. Denne typen hets og trusler har altså en tydelig kjønnets dimensjon på utøversiden. Dessuten var halvparten (23 av 45) tidligere anmeldt for ett eller flere voldsrelaterte forhold. 60 prosent av gjerningspersonene var uten jobb (Politiet 2019).

I vår spørreundersøkelse ble det listet opp ni forhåndsdefinerte karakteristikk der respondentene hadde mulighet til å krysse av for flere. Tabellen på neste side viser andelen innenfor hver av gruppene som oppgir en gitt karakteristikk.

Tabell 7. Hvilke karakteristikk beskriver kommunikasjonen eller personen best?
 (SMP = sentralstyremedlem moderparti, SUP = Sentralstyremedlem ungdomsparti,
 S&R = Storting og Regjering).

	SMP	SUP	S&R
Fiendtlig (uttrykker sinne og bitterhet, verbale skjellsord eller sarkasme)	60	46	66
Truende	32	39	32
Opptatt av ideer eller oppfatninger som klart er uriktige	28	46	34
Usammenhengende (ulogiske og selvmotsigende tanker som er vanskelig å følge)	28	15	21
Tvangsmessig (gjentar den samme tingen om og om igjen)	20	15	18
Mistenksom/har tanker om å være forfulgt	4	0	9
Skrytende eller stortalende	4	15	16
Ruspåvirket	8	8	5
Seksuelle tilnærmelser	16	8	8
Uønsket seksuelt ladet ordbruk	20	8	8
Annet	16	8	12
N	25	13	44

Karakteristikkene er rangert etter hvor hyppig de er oppgitt for de tre gruppene samlet. Den karakteristikken som klart hyppigst er nevnt uansett politikergruppe, er «fiendtlig», dvs. at gjerningspersonen «uttrykker sinne og bitterhet, verbale skjellsord eller sarkasme». Et flertall av hendelsene innenfor alle tre gruppene har denne karakteristikken. Videre rapporterer en betydelig andel i alle tre gruppene om at personen eller kommunikasjonen fremstod som truende. Det er også en vanlig erfaring at vedkommende uttrykker seg usammenhengende, har ideer som er åpenbart feilaktige, eller tvangsmessige. Dette kan tolkes som at vedkommende oppfattes å ha ulike former for mentale forstyrrelser. Kvinnelige medlemmer av partienes sentralstyre rapporterer relativt hyppig om uønskede seksuelle tilnærmelser og språkbruk. Det er 11 tilfeller av «seksuelle tilnærmelser» og 11 tilfeller av «uønsket seksuelt ladet ordbruk», altså til sammen 22 tilfeller. I 14 tilfeller er respondenten kvinne, i 6 tilfeller mann, mens det for to av tilfellene ikke er oppgitt kjønn.

Noen av respondentene beskrev personen slik:

«Voldsomt og pågående kroppsspråk kombinert med sterk verbal ordbruk, fulgte etter meg uten å gi til kjenne hvem vedkommende er, blir da skremmende fordi det er vanskelig å vurdere motiv/intensjoner.»

«Ensom, sytende, gir deg skylda for at han har det kjipt og høres ut som han skal gråte når du ikke er enig med han. Kvinnenedlatende, maskulintetsproblemer. Kvinner er skylda for at han ikke får seg et ligg eller kommer inn i militæret. Antifeministisk, vil reversere feministiske gjennomslag for å hevde seg selv. Incel.»

«Psykisk syk person som er desillusjonert.»

«Person med vedvarende og alvorlig psykisk lidelse.»

«Hets, sjikane, hatefull, manisk.»

«Han var høflig og saklig. Presenterte seg. Rolig og «kald». Det var det som gjorde at jeg tok det på alvor.»

«Den mest alvorlige hendelsen var knyttet til noe informasjon PST hadde fanget opp i utlandet hos islamistiske miljøer.»

Tabell 8. Antatte motiver bak den mest alvorlige hendelsen (SMP = sentralstyremedlem moderparti, SUP = Sentralstyremedlem ungdomsparti, S&R = Storting og Regjering)

	SMP	SUP	S&R
Interesse for et spesielt politisk tema/- sak	40	46	36
Konspirasjonsteori	32	15	25
Konflikt med offentlige myndigheter (f.eks. barnevern, NAV, etc.)	20	0	27
Uvisst	4	15	21
Rasisme eller annen fiendtlighet mot etnisk eller religiøs gruppe	4	31	7
Høyreekstremisme	32	15	5
Annet	8	15	7
Miljø- eller dyrevernaktivisme	8	0	9
Venstreekstremisme	12	0	5
Religiøs aktivisme	0	0	5
Antirasisme	4	0	5
Forvaltning av naturnæringer og deres områder (f.eks. fiskeri, reindrift, jordbruk)	4	0	2
Kraft og industri (f.eks. vindkraft og gruvedrift)	4	0	7
Kvinnefiendtlighet	40	46	7
Fiendtlighet mot seksuelle minoriteter	0	31	0
N	25	13	44

Når vi spør om antatte motiver bak den mest alvorlige hendelsen, er det som tidligere interesse for et spesielt politisk tema og konflikt med offentlige myndigheter som trekkes hyppigst frem av medlemmene av storting og regjering. Som før skiller ungdomspartiens sentralstyrer seg ut ved at de ofte har opplevd hendelsen som uttrykk for rasisme eller fremmedfiendtlighet. Medlemmer av sentralstyrene for moderpartiene nevner oftere høyreekstremisme eller konspirasjonsteorier. Kvinnefiendtlighet (nytt svaralternativ i årets undersøkelse) trekkes frem som antatt motiv fra nesten halvparten av sentralstyremedlemmene.

Tabell 9. Antakelser om hva personen(e) ønsket å oppnå

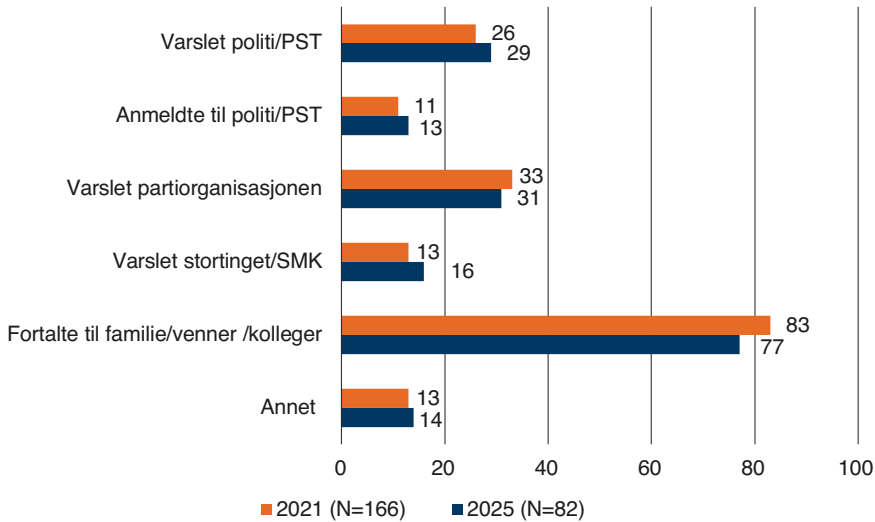
	SMP	SUP	S&R
Vise misnøye	68	54	55
Skremme eller skape frykt	44	54	36
Påvirke meg i mine handlinger eller beslutninger som politiker	36	23	43
Fornærme eller ydmyke	48	54	27
Få meg til å slutte som politiker	24	15	11
Vet ikke	4	0	11
Hevn	4	0	5
Annet	4	0	7
Forsøke å skade meg eller mine nærmeste	4	0	5
N	25	13	44

Når vi spør hva de tror vedkommende forsøkte å oppnå, er det hyppigste antatte formålet å vise misnøye. Det kan jo i utgangspunktet være en høyst legitim ytring, men her snakker vi om «den mest alvorlige hendelsen», noe som neppe dreide seg om legitime politiske ytringsformer.

Når det gjelder utvikling over tid (sammenliknet med 2021), rapporterer medlemmer av storting og regjering både en økning i hendelser hvor de tror formålet var å skremme eller skape frykt, og å påvirke deres handlinger eller beslutninger som politiker. Blant sentralstyremedlemmene i moderpartiene er det en økning i andelen som tror hensikten var å vise misnøye eller få dem til å slutte som politiker.

Varsling og anmeldelse til politi/PST

Vi spurte om den mest alvorlige hendelsen de hadde opplevd og hva de gjorde med den.

Figur 19. Andelen som varslet og hvem de varslet til?

Det er et mindretall av respondentene som hadde varslet eller anmeldt hendelsen til politiet eller PST. Dette skyldes dels at de fleste hendelser fremstår som å være lite alvorlige. Men det er tilsynelatende et sprik mellom den store andelen som har opplevd alvorlige hendelser, som trusler og skadeverk (40 prosent blant medlemmer av storting og regjering) og den relativt lavere andelen som har varslet politi/PST. Når det gjelder andel alvorlige hendelser for *hele* utvalget, så er den henholdsvis 38 prosent i 2021 og 36 prosent i 2025.

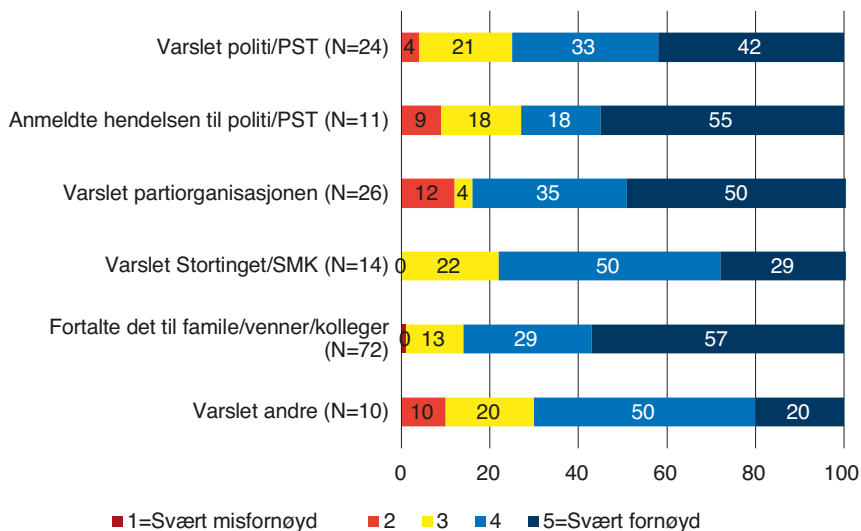
Det vanligste er å snakke med familie, venner og kolleger, trolig fordi mental og sosial støtte oppleves som viktigere enn å få en strafferettslig oppfølging av saken. En del varslet også partiorganisasjon eller Stortinget/SMK (statsministerens kontor) om hendelsen, og var gjennomgående fornøyde med oppfølgingen. Det ser ut til å ha skjedd en økende bevisstgjøring på

institusjonelt nivå om viktigheten av at politikere som er utsatt for trusler og hets, ikke skal bli stående alene med dette.

Jeg erfarte at varselet mitt ble tatt på alvor av både mitt personlige nettverk og partiorganisasjonen. Partiorganisasjonen var rask med å agere (f. eks fjerne nummeret mitt på nettsiden) og rådgi meg med hva jeg burde gjøre (f. eks fjerne bostedsadresse offentlig).

Folk anerkjente at det var fælt, og venner/familie tilbød seg å hjelpe, det var fint. Skulle ønske moderparti hjalp meg med hva slags grep jeg burde ta om det fortsatt (ungdomspolitiker).

Figur 20. Grad av tilfredshet med respons fra ulike instanser på skala fra 1-5 der 1 = Svært misfornøyd og 5=Svært fornøyd (fordeling i prosent)

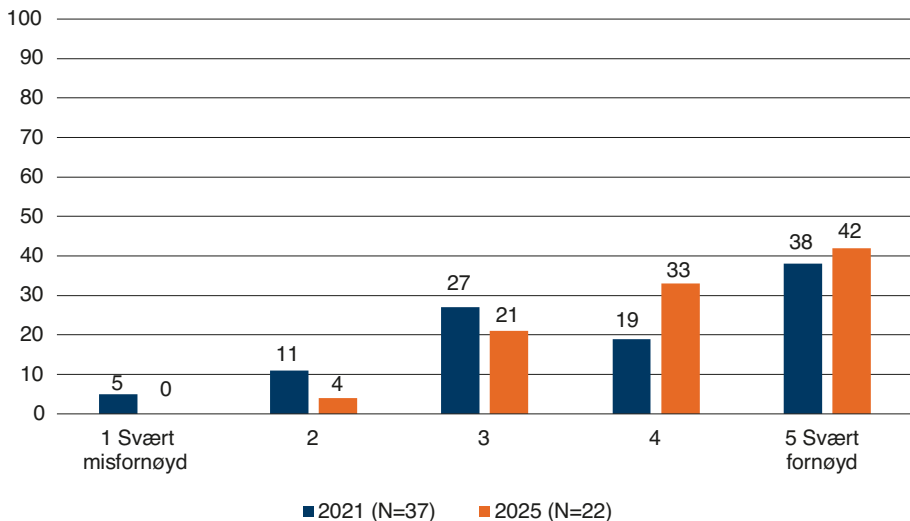

De som har varslet andre om den negative hendelsen de har opplevd, er gjennomgående positive til den responsen de fikk, og de fikk gjennomgående råd og hjelp som de opplevde som nyttige.

En av de fornøyde respondentene fortalte om oppfølgingen:

Jeg tok kontakt med sekretariatsledelsen på Stortinget, som satte PST i kontakt med meg. Vi hadde da en «trygghetssamtale» og opplevde å bli tatt på alvor. Vi gikk bl.a. annet gjennom forholdsregler i hjemmet og rutiner i valgkamp samt hvordan jeg kunne ta opp situasjonen opp med familien. Ettersom «hendelsene» skjedde ved egen bopel, var det på et tidspunkt nødvendig å snakke med familien. Det satt langt inne å snakke med barna (som var tenåringer), jeg tenkte at det holdt at jeg var redd, jeg ønsket ikke at de skulle være redde i sitt eget hjem, men etter råd fra politiet måtte vi ta samtalen om at «heretter må vi sjekke hvem som står på trappa før vi åpner døra». Hadde i en periode daglig/jevnlign kontakt med lokal politikontakt. Det fungerte fint.

Figur 21. Tilfredshet med respons blant de som varslet til politi/PST (i prosent)

Blant de som varslet politiet eller PST, har det også vært en positiv utvikling fra 2021 til 2025 når det gjelder hvordan de opplevde at dette ble fulgt opp. Tre fjerdedeler av de rikspolitikerne som varslet eller anmeldte hendelsen til politi/PST, var også godt fornøyd med oppfølgingen, og svært få var misfornøyd.

Sammenlikner vi med tilsvarende data fra spørreundersøkelsen blant lokalpolitikere (Brandtzæg m. fl. 2022, s. 125), ser vi at rikspolitikere var mer fornøyd med oppfølgingen fra politi/PST, mens over en fjerdedel av lokalpolitikere var misfornøyd. De lokale folkevalgte må i hovedsak forholde seg til lokalt politi, og resultatene viste at det er stor variasjon fra sted til sted i hvordan hets og trakassering blir fulgt opp av politiet. For storting og regjering er det åpenbart en langt mer systematisk oppfølging av sikkerheten til myndighetspersoner, noe som PST også har et tydelig mandat for å ta seg av.

Kommunal- og distriktsdepartementet har for øvrig utarbeidet en veileder om forebygging og håndtering av hatefulle ytringer, hets og trusler mot politikere og kandidater (www.hatogtrusler.no). Tilsvarende har PST også oppdatert sin veileder om personlig sikkerhet for myndighetspersoner og andre risikoutsatte (PST, 2025).

4. Oppsummering og diskusjon av hovedfunn

Selv om svarprosenten i årets spørreundersøkelse blant rikspolitikere var lavere enn tidligere, kan vi med rimelig sikkerhet fastslå at hovedmønstrene er som før: Et stort flertall av våre rikspolitikere – medlemmer av storting og regjering, og medlemmer av moder- og ungdomspartiernes sentralstyre – har vært utsatt for ulike grader av trakassering og trusler. Blant mange av de som har vært utsatt, har dette også hatt negative konsekvenser for deres privatliv og politiske virke.

I de tidligere undersøkelsene så vi en alarmerende trend når det gjaldt erfaringer med å være utsatt for det vi kaller alvorlige hendelser, som innbefatter direkte eller indirekte trusler om å skade politikerne og deres familier, skadeverk på eiendom, eller direkte angrep (34 prosent i 2013, 40 prosent i 2017 og 46 prosent i 2021). Et positivt utviklingstrekk er at den negative trenden vi fant om alvorlige hendelser i de foregående undersøkelsene, ikke har fortsatt i 2025, men har heller gått tilbake til 2017-nivå. Det er også en nedgang i andelen som rapporterer uønskede hendelser (inkludert de mindre alvorlige formene) for alle de tre politikerkategoriene i 2025 sammenliknet med den tilsvarende andelen i 2021.

De negative konsekvensene av trakassering og trusler for politikernes privatliv og politiske virke viste en betydelig økning fra 2013 og frem til 2021, men har holdt seg ganske stabilt fra 2021 til 2025 – men er fortsatt på et høyt nivå. Rundt hver femte respondent blant medlemmer av storting og regjering rapporterer at hets og trusler har negativ innflytelse på deres privatliv, mens litt færre forteller at det har medført at de begrenser deres ytringsfrihet eller at de vurderer å trekke seg ut av politikken. Blant de som selv har opplevd slik trakassering og trusler, er andelen enda høyere, hvor for eksempel hvert fjerde medlem av storting og regjering rapporterte at disse opplevelsene gjorde at de begrenset sine ytringer. Derfor er det grunnlag for å konkludere med at hets og trusler mot politikere er en trussel mot demokratiske prosesser. Det kan få negativ innvirkning på hvem som er villige til å ta belastningen med å bekle politiske verv og posisjoner, og i hvilken grad de er villige til å uttrykke sine meninger fritt.

Selv om det er lite forskjell i hvor mye hets og trusler mannlige og kvinnelige politikere utsettes for, så viser denne undersøkelsen at det er betydelige

forskjeller mellom kjønnene i hvilke konsekvenser dette har. De kvinnelige politikerne er mer engstelig for egen sikkerhet og begrenser i større grad sine sosiale aktiviteter ute i offentligheten. Dette kan trolig tolkes som at kvinnene kjenner seg mer fysisk sårbare enn deres mannlige kolleger, som kanskje ser på seg selv som i større grad være i stand til å forsvare seg. Kjønnforskjellene er enda større når det gjelder konsekvenser for politisk virke, hvor de kvinnelige politikerne i betydelig større grad lar seg skremme fra å ytre seg om en del tema, og er også mer tilbøyelige til å vurdere å trekke seg fra politikken. Dette indikerer at de kvinnelige politikerne har større behov for støtte og oppfølging på sikkerhet for å øke deres trygghet i å utøve sine politiske roller.

Konsekvenser av trusler og trakassering for privatliv og for politisk virke henger nært sammen. I oktober 2025 ble det kjent at lederen for partiet Centern i Sverige, Anna-Karin Hatt, gikk av som partileder etter hat og trusler. Hun uttalte blant annet:

«Man føler hele tiden at man må kikke seg over skulderen og kjenner seg ikke helt trygg, ikke engang hjemme, sa hun. Dette påvirker meg mer enn det jeg trodde det skulle gjøre.»³

Også en tidligere kvinnelig partileder for Centern, Annie Lööf, trakk seg som partileder høsten 2022, delvis som følge av hets og trusler.⁴ Dette skjedde kort tid etter et knivangrep under Almedalsväckan i juli 2022, hvor en annen kvinne ble drept, men angrepet var egentlig tenkt rettet mot partileder Lööf.

Den svenske «Politikernas trygghetsundersökning 2025» (ca. 7500 respondenter med folkevalgte fra Riksdag til kommunenivå) finner at kvinner gjennomgående er noe mer utsatt for trakassier og trusler sammenliknet med menn. Dette skiller seg fra det vi har funnet i de tilsvarende norske undersøkelsene fra tidligere år, hvor kjønnforskjellene i utsatthet er minimale. I 2025-undersøkelsen er det imidlertid en liten overvekt av kvinner som rapporterer erfaringer med slik hets, slik at mønstret likner mer det man har funnet i

3 Svensk politiker går av som følge av hat og trusler, Dagsavisen, 15. oktober 2025, <https://www.dagsavisen.no/nyheter/svensk-partileder-gar-av-som-folge-av-hat-og-trusler/10009564>

4 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/69zo3r/annie-loof-kallar-til-prestraff>. Hennes avgang var i tillegg også knyttet til et svakt valgresultat.

Sverige. Men dette må sees på bakgrunn av at det den siste fireårsperioden har vært en viss reduksjon i rapporterte hendelser. Denne nedgangen har hovedsakelig skjedd blant mannlige politikere, mens bildet er mer stabilt blant kvinnelige politikere (med noe variasjon mellom politikerkategoriene).

Det er en rekke andre interessante likheter og forskjeller i resultatene mellom Norge og Sverige, men undersøkelsene er imidlertid ikke direkte sammenliknbare siden både utvalgte politikergrupper og spørsmål er forskjellige. Det kan likevel være grunnlag for å gjøre sammenliknende analyser ved en senere anledning.

Ikke minst ville det være interessant – og kanskje nyttig – å kunne sammenlikne nivået på trakassering, trusler og faktisk vold mot politikere med andre land hvor trusselbildet mot politikere er betydelig mer alvorlig enn i Norge. Med unntak av angrepene mot regjeringskvartalet og AUF på Utøya i 2011, har Norge vært relativt forskånet fra attentat og fysiske angrep mot politikere. Mulige forklaringer på dette kan være at det er generelt en høyere grad av tillit (og dermed lavere mistillit) til norske politiske institusjoner enn tilfellet er i de fleste andre land (Rabben 2025, Kleven, 2016). Det er også en relativt lav grad av politisk polarisering i norsk politikk (Gripsrud, 2023). Til sammen kan dette trolig bidra til at det er mindre grobunn for politisk vold og hat mot politikere i Norge. Men her er det behov for mer systematiske og komparative studier.

Ytringsfriheten gir stort spillerom for hets og sjikanerende ytringer når de er fremsatt i en politisk sammenheng. Det er bare de groveste tilfellene av trusler og hatefulle ytringer som er straffbare, og kan følges opp av politi og rettsapparatet. Andre virkemidler ut over de strafferettslige må til for å støtte og ivareta politikere som utsettes for dette. Det kan oppleves som ensomt å bli utsatt for hets og trakassering, selv om man er politiker og folkevalgt. Derfor er det avgjørende at partier, politiske institusjoner og sosiale omgivelser tar ansvar for å gi støtte og ryggdekning.

Denne undersøkelsen har dokumentert at trakassering og hets mot politikere er et vedvarende problem med betydelige negative konsekvenser for de utsatte politikernes privatliv og politiske virke. På bakgrunn av stabiliteten i funnene kan det vurderes om det er nødvendig å gjenta undersøkelsen så ofte som hvert fjerde år, eller om det kanskje holder med å gjøre det annenhver stortingsperiode. Men dersom det skjer nye hendelser, kriser eller andre utviklingstrekk i omgivelsene som kan skape økt fiendtlighet eller mistillit til politikere og det politiske systemet, vil det være nyttig om slike trender kan fanges opp i nye runder av spørreundersøkelsen. Kanskje kan det også være relevant å få mer inngående kvalitative data gjennom intervjuer med politikere som har vært utsatt for hets og trusler.

5. Litteratur

Berg-Nordlie, M. og Saglie, J. (2025). *Antisamisme i Norge – hvem opplever den, og mot hvem er den retta?* I: Jo Saglie, Mikkel Berg-Nordlie og Torunn Pettersen (2025). *Sametingsvalget 2021: Et partisystem i endring?* Oslo: Cappelen Damm.

Bjelland, H.F. og Bjørgo, T. (2014). *Trusler og trusselhendelser mot politikere. En spørreundersøkelse blant norske stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer*. PHS Forskning 2014: 4.

Bjørgo, T. og Silkoset, E. (2017). *Trusler og trusselhendelser mot politikere: En spørreundersøkelse blant stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer*. Oslo: Polithøgskolen. PHS Forskning 2017: 5. <http://hdl.handle.net/11250/2477943>

Bjørgo, T.; Thomassen, G. & Strype, J. (2021). *Trakassering og trusler mot politikere: En spørreundersøkelse blant medlemmer av Stortinget, regjeringen og sentralstyrene i partiene og ungdomspartiene*. Oslo: PHS Forskning 2021/1. <https://hdl.handle.net/11250/2976766>

Bjørgo, T.; Jupskås, A.R.; Thomassen, G. & Strype, J. (2022). *Patterns and Consequences of Threats Towards Politicians: Results from Surveys of National and Local Politicians in Norway. Perspectives on Terrorism*, Volume 16, Issue 6. <https://pt.icct.nl/article/patterns-and-consequences-threats-towards-politicians-results-surveys-national-and-local>

Brandtzæg, B.A., Magnussen, E., Vike, H., Heian, M.T., Kvernenes, M.S., Jupskås, A.R. og Ruud, S.S. (2022). *Lokaldemokrati og lokalpolitikeres arbeidsvilkår: Rekruttering, motivasjon og deltakelse i lokalpolitisk arbeid*. Telemarksforskning. TF-rapport. <https://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/lokaldemokrati-og-lokalpolitikeres-arbeidsvilkar/4078/>

Frenzel, A., & Afifi, S. (2025). *Politikernas trygghetsundersökning 2025. Förtroendevaldas utsatthet och oro för trakasserier, hot och våld under 2024*. Brå, Rapport 2025:17. https://bra.se/download/18.12e33db019a0f6db78d2e154/1762509724939/2025_17_Politikernas%20trygghetsunders%C3%B6kning%202025.pdf

Gripsrud, J. (2023). Polarisering: Et historisk blick på norsk politikk og offentlighet. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 64(3), 292–298. <https://doi.org/10.18261/tfs.64.3.9>

Ipsos (2019). *Hat og trusler mot folkevalgte*. Rapport for Kommunesektorens organisasjon (KS). Oslo: Ipsos, mars 2020. <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/forskning-og-utvikling/nyhetssaker/Hat-og-trusler-mot-folkevalgte.pdf>

Ipsos og Lund & Co (2020). *Hatefulle ytringer og trusler mot lokale folkevalgte: Rettslige rammer, rettspraksis og kommunesektorens praksis*. FoU-prosjekt nr. 204030. <https://www.ks.no/contentassets/87ce0e5d6454422dadfdd51b860f8a3c/Hatefulle-ytringer-og-trusler-mot-lokale-folkevalgte.pdf>

Ipsos for Amnesty. (2021): [Stortingskandidaters erfaringer med netthets](#).

Kleven, Ø. (2016) Nordmenn på tillitstoppen i Europa. *Samfunnsspeilet* 2/2016. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/nordmenn-pa-tillitstoppen-i-europa>

Kommunal- og distriktsdepartementet (ingen dato) *Veileder om forebygging og håndtering av hatefulle ytringer, hets og trusler mot politikere og kandidater*. www.Hatogtrusler.no

Nadim, M., Thorbjørnsrud, K. og Fladmoe, A. (2021). *Gråsoner og grenseoverskridelser på nettet: En studie av deltagere i opphetede og aggressive nettdebatter*. Institutt for Samfunnsforskning. Rapport 2021:1.

<https://hdl.handle.net/11250/2724997>

Politiet, PST og Kripos (2019). *Kartlegging av hatefulle ytringer og trusler mot politikere: et samarbeid mellom politiet, Kripos og PST*. (Rapport unntatt offentlighet, referert med tillatelse).

PST (2025) *Personlig sikkerhet: En veileder for myndighetspersoner og andre risikoutsatte*. <https://pst.no/globalassets/2025/psts-sikkerhetshandbok-2025/pst-sikkerhetshandbok-2025.pdf>

Rabben, M. B. (2025). *Med en lyseblå tiltro til landet? Tillit, kunnskap og kritisk tenkning hos unge medborgere*. I: Storstad, Caspersen & Wendelborg (red.) *Unge medborgere i en ny tid* (s. 58–75). Scandinavian University Press.

<https://doi.org/10.18261/9788215073934-25-03>

6. Vedlegg:

Spørreskjema for rikspolitikere 2025

Jeg har lest informasjonen i epostinvitasjonen og samtykker til deltagelse i Trygghetsundersøkelsen 2025.

- (1) Ja, jeg samtykker til å delta i Trygghetsundersøkelsen 2025
- (2) Nei, jeg ønsker ikke å delta i Trygghetsundersøkelsen 2025

I løpet av din tid som stortingsrepresentant, regjeringsmedlem eller sentralstyremedlem, har noen utsatt deg for noen av hendelsene under?

Vennligst svar på alle spørsmålene under selv om du aldri har opplevd noe slikt. Vi understreker at vi spør om hendelser du antar er knyttet til din politiske virksomhet.

Har noen ...

	Ja	Nei
Fysisk angrepet deg	(1) ☐	(2) ☐
Truet med å skade deg eller personer som står deg nær Begått handlinger med den hensikt å skade deg eller personer som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐
Foretatt ubehagelige eller uønskede tilnærmelser eller kontaktforsøk (f.eks. hjemme, på arbeid eller på offentlige steder)	(1) ☐	(2) ☐
Opptrådt på en ubehagelig eller urovekkende måte overfor deg i forbindelse med politiske arrangementer eller reiser	(1) ☐	(2) ☐
Fulgt etter deg (f.eks. i bil eller til fots)	(1) ☐	(2) ☐
Oppholdt seg rundt hjemmet ditt eller andre steder du ofte oppholder deg	(1) ☐	(2) ☐
Gjort skadeverk på eiendom eller gjenstander som tilhører deg (f.eks. hus eller bil)	(1) ☐	(2) ☐
Gått til falskt rettslig søksmål mot deg	(1) ☐	(2) ☐
Formidlet ondsinnet informasjon om deg (f.eks. avisinnlegg, blogginnlegg, svertekampanjer på nettet eller muntlig)	(1) ☐	(2) ☐
Foretatt uønskede og plagsomme telefonoppringninger til deg	(1) ☐	(2) ☐
Henvendt seg på en plagsom og uønsket måte via Twitter/X, Facebook eller andre sosiale medier	(1) ☐	(2) ☐

Du har svart at du har opplevd at noen har utsatt deg for hendelsene nedenfor.

Vennligst angi hvor mange ganger du har opplevd dette:

	1	2	3-9	10 +
Fysisk angrepet deg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Truet med å skade deg eller personer som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Begått handlinger med den hensikt å skade deg eller personer som står deg nær				
Foretatt ubehagelige eller uønskede tilnærmelser eller kontaktforsøk (f.eks. hjemme, på arbeid eller på offentlige steder)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Opptrødt på en ubehagelig eller urovekkende måte overfor deg i forbindelse med politiske arrangementer eller reiser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Fulgt etter deg (f.eks. i bil eller til fots)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Oppholdt seg rundt hjemmet ditt eller andre steder du ofte oppholder deg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Gjort skadeverk på eiendom eller gjenstander som tilhører deg (f.eks. hus eller bil)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Gått til falskt rettslig søksmål mot deg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Formidlet ondsinnet informasjon om deg (f. eks. avisinnlegg, blogginnlegg, svertkampanjer på nettet eller muntlig)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Foretatt uønskede og plagsomme telefonoppringninger til deg	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Henvendt seg på en plagsom og uønsket måte via Twitter/X, Facebook eller andre sosiale medier	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Har du opplevd uønskede hendelser på noen av følgende steder?

	Ja	Nei
På folkeregistrert adresse	(1) ☐	(2) ☐
På din bostedsadresse i Oslo (hvis ulik over)	(1) ☐	(2) ☐
På Stortinget/partikontoret	(1) ☐	(2) ☐
På reise	(1) ☐	(2) ☐
På byen/restaurant	(1) ☐	(2) ☐
Annet	(1) ☐	(2) ☐

Du har krysset av for «Annet» over. Kan du spesifisere hva slags sted(er) du har opplevd uønskede hendelser?

.....

.....

.....

Hvor mange ganger har du opplevd dette?

	1	2	3-9	10 +
På folkeregistrert adresse	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
På din bostedsadresse i Oslo (hvis ulik folkeregistrert adresse)	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
På Stortinget/partikontoret	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
På reise	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
På byen/restaurant	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Annet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

Pågår den uønskede hendelsen / de uønskede hendelsene fremdeles?

- (1) Ja
- (2) Nei

UØNSKET ATFERD – DEN MEST ALVORLIGE HENDELSEN

Vi ber deg nå tenke på din erfaring med den hendelsen du opplevde som mest alvorlig. Alle de følgende spørsmålene gjelder altså den personen eller hendelsen du opplevde som mest alvorlig.

Hvordan opplevde du hendelsen?

- (1) Jeg ble ikke engstelig eller redd
- (2) Jeg ble litt engstelig eller redd
- (3) Jeg ble engstelig eller redd
- (4) Jeg ble svært engstelig eller redd

Når skjedde den mest alvorlige hendelsen?

- (1) I løpet av de siste 12 måneder
- (2) Mellom 1 og 4 år siden
- (3) Mer enn 4 år siden

Hvor lenge varte den uønskede atferden?

- (1) Det var kun én enkelt hendelse
- (2) Dager
- (3) Uker
- (4) Måneder
- (5) Ett år eller mer

Hva gjorde du med denne hendelsen?

	Ja	Nei
Varslet politi/PST	(1) ☐	(2) ☐
Anmeldte hendelsen til politi/PST	(1) ☐	(2) ☐
Varslet partiorganisasjon	(1) ☐	(2) ☐
Varslet Stortinget/SMK	(1) ☐	(2) ☐
Fortalte det til familie/venner/kolleger	(1) ☐	(2) ☐
Annet	(1) ☐	(2) ☐

Du svarte «Annet» over. Kan du beskrive hva du gjorde?

Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med responsen du fikk da du ...

	1 Svært misfornøyd	2	3	4	5 Svært fornøyd
Varslet politi/PST	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Anmeldte hendelsen til politi/PST	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Varslet partiorganisasjon	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Varslet Stortinget/SMK	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Fortalte det til familie/venner/kolleger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Varslet andre	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Kan du med egne ord fortelle litt om hvordan du på godt og vondt opplevde reaksjonene på ditt varsel/anmeldelse?

.....

.....

.....

.....

Hvilket kjønn hadde personen(e) som utsatte deg for (den mest alvorlige) hendelsen?

- (1) Mann
- (2) Kvinne
- (3) Både mann og kvinne
- (4) Ukjent/Annet

Kjenner du identiteten til denne personen?

- (1) Ja
- (2) Nei

Var det en person du visste om fra før hendelsen?

- (1) Ja
- (2) Nei
- (3) Var dette en folkevalgt fra et annet politisk parti eller liste?

Angi hvilke karakteristikk(er) som beskriver personen eller kommunikasjonen best. Kryss av på flere dersom det er aktuelt

- (1) Skrytende eller stortalende
- (2) Seksuelle tilnærmelser
- (3) Uønsket seksuelt ladet ordbruk
- (4) Hatefullt mot gruppe som du tilhører
- (5) Opptatt av ideer eller oppfatninger som klart er uriktige
- (6) Mistenksom / har tanker om å være forfulgt
- (7) Tvangsmessig (gjentar den samme tingen om og om igjen)
- (8) Fiendtlig (uttrykker sinne og bitterhet, verbale skjellsord eller sarkasme)
- (9) Usammenhengende (ulogiske og selvmotsigende tanker som er vanskelig å følge)
- (10) Truende
- (11) Ruspåvirket
- (13) Annet

Kan du beskrive nærmere hvilke(n) karakteristikk(er) du tenker på? (Unngå opplysninger som kan identifisere personen).

Oppfattet du at noen av følgende motiver lå bak hendelsen? Kryss av på flere dersom det er aktuelt.

- (1) Høyreekstremisme
- (2) Miljø-, natur- eller dyrevernavtivism
- (3) Forvaltning av naturnæringer og deres områder (f.eks. fiskeri, reindrift, jordbruk)
- (4) Kraft og industri (f.eks. vindkraft og gruvedrift)
- (5) Rasisme eller annen fiendtlighet mot etnisk eller religiøs gruppe
- (6) Religiøs aktivisme
- (7) Venstreekstremisme
- (8) Antirasisme
- (9) Konspirasjonsteori
- (10) Konflikt med offentlige myndigheter (f.eks. barnevern, NAV, etc.)
- (11) Interesse for et spesielt politisk tema / sak
- (12) Kvinnefiendtlighet
- (13) Fiendtlighet mot seksuelle minoriteter
- (14) Annet
- (15) Uvisst

Du krysser av for at «interesse for et spesielt politisk tema/sak» var et motiv som lå bak hendelsen. Kan du spesifisere? (Unngå opplysninger som kan identifisere personen)

Du kryset av for «annet» som bakenforliggende motiv for hendelsen. Kan du spesifisere? (Unngå opplysninger som kan identifisere personen).

.....

.....

.....

Hva tror du at personen(e) ville oppnå med sine handlinger? Kryss av på flere dersom det er aktuelt

- (1) Vise misnøye
- (2) Fornærme eller ydmyke
- (3) Skremme eller skape frykt
- (4) Hevn
- (5) Påvirke meg i mine handlinger eller beslutninger som politiker
- (6) Få meg til å slutte som politiker
- (7) Forsøke å skade meg eller mine nærmeste
- (8) Annet
- (9) Vet ikke

Du svarte «annet» på spørsmålet om hva personen ville oppnå. Kan du spesifisere? (Unngå opplysninger som kan identifisere personen).

.....

.....

.....

Mistenker du at vedkommende var psykisk syk i tiden kontakten pågikk?

- (1) Ja
- (2) Nei
- (3) Vet ikke

Hva er det som får deg til å tro at personen var psykisk syk? (Unngå opplysninger som kan identifisere personen).

.....

.....

.....

BESKRIVELSE AV UØNSKET ATFERD

Er du villig til å gi oss noen flere detaljer om trusler og/eller fysiske konfrontasjoner du eller din familie har vært utsatt for, som du antar er knyttet til din politiske virksomhet? Disse trenger ikke å være relatert til den personen du omtalte i de foregående spørsmålene.

Vi understreker at vi ikke vil gjengi din historie i rapporten med resultatene fra undersøkelsen. Vi vil kun bruke dette i sterkt omskrevet form og slått sammen med andre eksempler for å vise generelle tendenser.

Dersom du (eller familiemedlemmer) noen gang har blitt truet, vennligst beskriv hva som hendte, og eventuelle konsekvenser:

.....

.....

.....

Vi ønsker nå at du tenker på alle typer uønskede og plagsomme henvendelser, inkludert trusler og angrep, som du har vært utsatt for. Førte hendelsene til at du...

Sett kryss ved alt som passer

- (1) Økte sikkerheten hjemme?
- (2) Økte sikkerheten på jobb?
- (3) Endret ditt telefonnummer?
- (4) Var borte fra jobb?
- (5) Reduserte dine sosiale aktiviteter?
- (6) Endret dine daglige rutiner?
- (7) Ble bekymret for å være ute i offentligheten?
- (8) Ble bekymret for å være alene hjemme?
- (9) Ble engstelig for egen sikkerhet?
- (10) Ble engstelig for sikkerheten til dine nærmeste?
- (11) Ble redd for at du kunne bli fysisk angrepet?
- (12) Begrenset din talefrihet rundt et politisk tema?
- (13) Nølte med å stå frem med et bestemt standpunkt?
- (14) Ble påvirket til å ta en annen beslutning?
- (15) Unnlot å engasjere deg eller uttale deg i en spesifikk sak eller saksfelt?
- (16) Vurderte å slutte som politiker?

**Har du noen gang søkt hjelp eller råd i forbindelse med videre håndtering av uønskede henvendelser eller atferd?
Hvor nyttige var i tilfelle dette?**

Sett ett kryss for hver linje.

Hjelp eller råd fra...

	Meget nyttig	Ganske nyttig	Litt nyttig	Ikke nyttig	Har ikke søkt hjelp/råd
Familie, venner eller kolleger var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Lokalt politi var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Politiets Sikkerhetstjeneste var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Livvakter var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Helsevesenet var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Privat sikkerhetselskap var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Stortingets sikkerhetsavdeling (eventuelt DSS) var...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Andre (spesifiser på neste side)...	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Du svarte at du hadde søkt hjelp eller råd fra «andre». Kan du spesifisere?

.....

.....

.....

.....

Hvor ofte er du selv aktiv på sosiale medier?

- (1) Daglig
 (2) Ukentlig
 (3) Månedlig
 (4) Sjeldnere
 (5) Jeg er ikke aktiv på sosiale medier

Har du gjennom sosiale medier opplevd noen av følgende ytringer, trusler eller henvendelser? Vi sikter her til henvendelser du antar er knyttet til din politiske virksomhet.

Kryss av for flere dersom det er aktuelt.

	Ja	Nei
Sterke mishagsytringer og hatmeldinger	(1) ☐	(2) ☐
Indirekte trusler om å skade deg eller noen som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐
Direkte trusler om å skade deg eller noen som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐
At én og samme person har foretatt gjentatte, uønskede og forstyrrende henvendelser	(1) ☐	(2) ☐
At mange personer har foretatt forstyrrende, uønskede henvendelser relatert til samme sak	(1) ☐	(2) ☐

Hvor mange ganger har du opplevd eller fått kjennskap til slike henvendelser?

	1	2	3-9	10+
Sterke mishagsytringer og hatmeldinger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Indirekte trusler om å skade deg eller noen som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
Direkte trusler om å skade deg eller noen som står deg nær	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
At én og samme person har foretatt gjentatte, uønskede og forstyrrende henvendelser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐
At mange personer har foretatt forstyrrende, uønskede henvendelser relatert til samme sak	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐

I hvilken grad vil du si at din rolle som politiker er eksponert i medier (tv/radio/avis/ blader/online-medier)?

- (1) I svært stor grad
- (2) I stor grad
- (3) I verken stor eller liten grad
- (4) I liten grad
- (5) I svært liten grad

BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Kjønn

- (1) Mann
- (2) Kvinne
- (3) Annet/vil ikke svare

Alder

- (1) Under 19
- (2) 19 - 25
- (3) 26 - 35
- (4) 36 - 45
- (5) 46 - 55
- (6) 56 +

Hva slags verv / rolle(r) har du? Du kan sette flere kryss.

- (1) Statsråd
- (2) Stortingsrepresentant
- (3) Medlem av sentralstyre i parti
- (4) Medlem av sentralstyre i ungdomsparti

Partitilhørighet

- (1) Arbeiderpartiet
- (2) Fremskrittspartiet
- (3) Høyre
- (4) Kristelig Folkeparti
- (9) Miljøpartiet De Grønne
- (8) Rødt
- (5) Senterpartiet
- (6) Sosialistisk Venstreparti
- (7) Venstre

Sivil status

- (1) Enslig
- (2) Gift/registrert partner/samboer

Bor du sammen med barn?

- (1) Ja, det yngste er under 18 år
- (2) Ja, det yngste er over 18 år
- (3) Nei

Hvor mange år har du vært stortingsrepresentant og/eller statsråd i alt?

- (1) Inntil 4 år
- (2) 5-8 år
- (3) 9-12 år
- (4) Lengre enn 12 år

Hvor mange år har du i alt sittet i partiets og/eller ungdomspartiets sentralstyre?

- (1) Inntil 4 år
- (2) 5-8 år
- (3) 9-12 år
- (4) Lengre enn 12 år

Takk for dine svar.

Du kan nå trykke på Neste for å avslutte.

Ha en fortsatt god dag!

(Du kan nå lukke nettleseren).

Informasjonsskriv fra Politihøgskolen om Trygghetsundersøkelsen 2025

Trusler og trakassering er en belastning for mange politikere, og kan skade demokratiske prosesser. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har gitt Politihøgskolen i oppdrag gjennomføre en spørreundersøkelse for å kartlegge politikernes egne erfaringer med trusler og trakassering, hvilke konsekvenser dette har hatt for deres politiske virksomhet og privatlivet, og hvordan de har opplevd oppfølgingen. Undersøkelsen har tidligere blitt gjennomført i 2013, 2017 og 2021 overfor stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer, samt fra og med 2021 også overfor medlemmer av sentralstyrene for ungdoms- og moderpartiene. En tilsvarende undersøkelse vil også bli gjennomført overfor Sametinget. Resultatene skal både brukes i PSTs sikkerhetsrådgivning overfor politikere og til videre forskning.

Det er frivillig å delta. Du gir ditt samtykke ved å delta i undersøkelsen. Det skjer gjennom å klikke på en lenke som fører deg inn i spørreskjemaet. Personidentifiserende informasjon (epostadresser knyttet til svar) blir automatisk slettet så snart datainnsamlingen er avsluttet (se utfyllende informasjonsskriv for detaljer). I de ferdige resultatene og publikasjonene vil dine svar ikke kunne spores tilbake til deg. Spørreskjemaet tar 20-40 minutter å besvare, avhengig av dine svar.

Du vil om kort tid motta en e-post som blir sendt ut fra en avsenderadresse som vil se omtrent slik ut: «Politihøgskolen -123456789@mail.survey-xact.dk» (tallet blir unikt for hver respondent). Eposten inneholder en unik lenke til hver av dem som blir invitert til å delta i undersøkelsen. Du kan klikke på lenken for å delta i undersøkelsen.

For mer detaljert informasjon om undersøkelsen, se (nedenfor/lenke).

Tore Bjørge

Prosjektleder, Professor i politivitenskap ved Politihøgskolen (bistilling)

Jon Strype og Gunnar Thomassen, Forskere ved Politihøgskolen

Utfyllende informasjon om trygghetsundersøkelsen

Hovedformålet med undersøkelsen er å gi et kunnskapsgrunnlag for sikkerhetsrådgivning og annen håndtering av trakassering og trusler mot folkevalgte. I tillegg vil de anonymiserte dataene fra denne og foregående undersøkelser brukes til komparativ forskning. Grunnlaget for datainnsamlingen er forskning i allmennhetens interesse. Parallelt med denne undersøkelsen rettet mot rikspolitikere pågår det også en tilsvarende undersøkelse overfor Sametinget, etter oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet. Det gjøres også tilsvarende undersøkelser i andre land. Det er av stor nytte både for kunnskapsutvikling, demokratiutvikling, sikkerhetstiltak og oppfølging å få bredere kunnskap om utbredelse, konsekvenser og håndtering av slike trusler mot politikere og demokratiet. De anonymiserte datafilene blir lagret for å kunne se utvikling over tid med data fra tidligere undersøkelser (fra 2013, 2017 og 2021) og fremtidige undersøkelser. Vi tror slik forskningsbasert kunnskap vil komme politikerne selv til gode.

Se rapporten fra den forrige undersøkelsen i 2021 her:

<https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/2976766>

Det er helt frivillig velge å delta eller å avstå, men det er viktig for undersøkelsens kvalitet at flest mulig besvarer spørreskjemaet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Direkte personidentifiserende informasjon (epostadresse) vil bare være koblet til svarene under selve datainnsamlingen. Frem til datainnsamlingen avsluttes (1. februar 2025 har du rett til innsyn, retting, sletting, begrensning og kopi av dine svar. Du kan trykke på lenken på nytt, eller trekke tilbake ditt svar (uten å måtte gi begrunnelse) ved å kontakte gunnar.thomassen@phs.no. Du kan også klage til Datatilsynet. Når datainnsamlingsfasen avsluttes, vil programmet SurveyXact automatisk fjerne disse opplysningene i den datafilen som produseres, og endring eller tilbaketrekking av dine svar vil ikke lenger være mulig. Under den tidlige analysefasen vil det i prinsippet være mulig for forskerne å identifisere enkeltrespondenter på bakgrunn av bakgrunnsopplysninger (parti, kjønn, rolle, etc.), men i de ferdige tabellene blir kategoriene slått sammen slik

at identifisering ikke lenger er mulig. Forskerne har taushetsplikt om personopplysninger, og signerer taushetserklæring.

Vi samler inn slike bakgrunnsopplysninger om respondentene fordi det er viktig for PSTs sikkerhetsrådgivning å få innsikt i hva som karakteriserer de politikerne som er mer utsatt enn andre. Derfor analyserer vi på bl.a. partitilhørighet, politisk verv, kjønn, alder og tid i politikken. Dette er også viktig kunnskap i forskningen på feltet. Hovedbegrunnelsen er at den generelle samfunnsnyttens er stor fordi trusler mot politikere kan påvirke rekruttering til og utførelse av politiske verv, og true demokratiske prosesser. Resultatene fra prosjektet vil kunne være til direkte nytte for respondentene gjennom å bidra til bedre forebygging, sikkerhetsrådgivning og oppfølging.

Spørreundersøkelsen gjennomføres med datainnsamlingsverktøyet SurveyXact (<https://www.surveyxact.no/>). Politihøgskolens lisens inngår i databehandleravtalen Politiets fellestjenester (PFT) har med SurveyXact/Rambøll. Systemet følger GDPR-reglementet. På oppdrag fra Politihøgskolen har SIKT (Kunnskapssektorens tjenesteleverandør) vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket. Hvis du har spørsmål knyttet til SIKT sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt på epost (postmottak@sikt.no) eller telefon 73 98 40 40.

Dette prosjektet forankret på Politihøgskolens forskningsavdeling. Prosjektleder er Tore Bjørgo, professor ved PHS (bistilling) og UiO, og leder for Senter for ekstremismeforskning (CREX). Dataanalysene gjennomføres av Jon Strype og Gunnar Thomassen, begge forskere ved PHS.

Spørsmål knyttet til undersøkelsen kan rettes til: tore.bjorgo@c-rex.uio.no, (911 78 057), gunnar.thomassen@phs.no (990 11 185), eller jon.strype@oslonh.no (975 842 05).

Personvernombud ved Politihøgskolen er Siri Almås (personvernombudet@phs.no).

**Politihøgskolen
Slemdalsveien 5
Postboks 2109, Vika
0125 Oslo
www.phs.no**

**Besøksadresse:
Slemdalsveien 5**

Tlf.: 23 19 99 00

PHS Forskning 2026:2
ISSN 0807-1721
ISBN 978-82-7808-240-9 Trykt
ISBN 978-82-7808-241-6 Elektronisk